

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Három hónapra ..... 8 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Három hónapra ..... 9 k. 40 f.
HÍRDETÉSEK:
 Első soros hirdetés soronként 20 fillér,
 második soronként 16 fillér.
 Hosszabb hirdetés soronként 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József tőrcsög-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 188.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, január 25.

Mai számunk főbb közleményei:

A kultuszminiszter a katolikus bankról.
 Az Aradi Ipar- és Népbank osztaléka.
 Nemzeti Kaszinó helyett Folles Caprice.
 Aradi riadó a klerikális tanárok ellen.
 Héderváry a királynál.
 Új rang — a tisztikarban.
 Kártérítés a megejtett leányok.
 Szegények ostroma a városháza ellen.
 Jóslat 1912. évre.
 Tarkaságok.

Aradmegye fölfedezése.

Arad, január 24

Azokat a kesergő fölhívásokat, amelyeket többnyire Ausséeben, vagy Ostendeplage-án irnak arról, hogy ne menjünk külföldi fürdőkre, ellenben adjunk tul a pénzünkön és a betegségeinken e hon határain belül, amelynél több természeti szépséget és gyógyító-erőt a világ egyetlen tája se tud felmutatni, — megszegyenítette egy okos, praktikus cselekvés, amelyről a mai lapunk egy szerény híre szólt. Az üres elméletnek és a céltalan lendületnek mindig pironkodnia kell a zajtalan valóság a kézzelfogható eredmények mellett.

Arról a tervről beszélünk, amelyet Szakoleczay Lajos kir. ügyész kezdeményezett és amely Kladovát nyaralóteleppé teszi. Annyira okos,

természetes ez a gondolat, hogy az ember azon csodálkozik: mért nem csinálták meg már előbb? A miertre könnyen meg van a válasz. Az ember társas lény és különösen az igyekszik lenni a szórakozásaiban. Akármennyire üdülióhelyé predesztinálják Kladovát a fekvése, levegője, szépsége, szóval mindene ami megtépett idegü és romlott tüdejü, fáradt embert fel-frissíthet és gyógyíthat, s akármennyire előbbre van Kladova ebben a Steiermarktakárhány elhiresült Kurortja mellett, senkise vállalkozott a kezdetre és így sehogy se alakult ki az a központ, a mely köré az egyre növekvő, eleven nyaraló közönség kijegyesedett volna. S a mig nincsen ilyen nagy publikum, nem lehet szó tarka, nyüzsgő sétányról, kurmuzikról és egyebekről, a miket a legszerényebb igényü ember a fürdőhelyen ma megkíván.

Azt a nyaralótelepet, amelyet a tisztviselők Kladován csinálnak olyasminnek szeretnők tekinteni, mint a kezdetét annak, hogy ebből a bájos, egészséges helyből országos hírü üdülióhelyet teremtsenek, amely Aradmegye másik szépségével, Menyházával együtt az Alföld nyaralóinak ezreit csábítsa ide. Aradmegye e két helyének a tátrai, erdélyi és délmagyarországi üdülióhelyek fölött az az előnye van, hogy sokkal közelebb fekszik

azokhoz a sík területekhez, amelyeknek pormentes, hegyi levegőjü, klimatikus üdülióhelyük nincsen. Hogy ezt a közelséget ki nem használták, az természetesen a vállalkozó kedv hiján mult, meg azon a nem is csodálható emberi gyöngén, hogy az ember szivesebben megy oda, ahol az eleven, pezsgő fürdői életet már a maga teljességében élvezni lehet, mint oda, ahol azt most kellene megteremteni.

A kezdetnek ama nehéz munkáját, amelyet Szakoleczay Lajos vállalt és visz a biztos valóság felé, azért kell lelkesen fogadni, mert fölfedezte Kladovát. Az ilyen fölfedezésnek nagy értéke van. Ha erről a helyről az illetékesek tudni fognak, akkor egy tüdőbajos szanatóriumot nem Gyulán csinálnak meg, sík területen, hanem ilyen helyen, a mely még Budakesz-nél is alkalmasabb terület arra. S ha itt meg lesz az alkalma az olcsó, és mégis elég szórakozást és élvezetet nyújtó nyaralásnak, — akkor az aradiak bizonyára nem mennek tömegével olyan külföldi és más távoli fürdőkre, a hol több port és tüstöt kapnak, mint idehaza, de több üdüliést nem.

Es abtan a társadalomban, amely ezt a jelentős kezdeményezést szülte, életre kelhet egy komoly, erős propaganda, amely kultuszt is csinál

Halálfej kisasszony.

Irta: Hegedüs Gyula.

I.

Még nyolc esztendő volt csak akkor Mária, amikor a Gyár utcában laktak s egy kis inas, akivel összeveszett, így kezdett csúfolódni vele:

— Halálfej kisasszony! Halálfej kisasszony!

A kis inas nem tévedett sokat: Mária feje csakúgyan hasonlatos volt a halálfejhez. Furcsa és különös volt két erősebben kiálló pofacsontja, lapos homloka s mélyen fekvő szeme és a házbeliék, akik nem szenvedhették valami nagyon a kisleányt, szívesen elismerték, hogy a kis inas eltalálta az igazságot. Azóta rejtamaradt ez a név; hol többször, hol kevesebbszer használták s lakhattak már a gyár utcai után a kilencedik lakásban is, mindenbóvá elkísérte a kis inas csufneve. S már elmúlt azóta jó tíz esztendő, még mindig Halálfej kisasszony maradt, ha megharagított valakit s az üzletben, ahová együtt járt a nővérel, kiméltetlen iókedvükben és pajkosságukban nem is akarták másképen szólítani a leányok.

Együtt járt mindig a nővérel, Magdával és hallotta, hogy az utcán, amikor férfiak mentek el mellettük, azt mondják:

— Milyen szép leány ...

Ez persze nem neki szólt, hanem a nővérenek, aki sokkal szebbnek látszott ő mellette, mintha csak egyedül ment volna. Mária nem tudta ezt, csak az a tudat élt a lelkében, hogy

korától fogva, hogy a nővére szép, mindenkinek tetszik s vele csak azért foglalkoznak néha, hogy így jussanak a nővére közelébe. Alázatosság lakott benne és este, amikor lefeküdtek, sokszor mondta Magdának:

— Milyen szép is vagy te...

Pedig nem volt valami különösen szép: de fiatal volt és erős, tiszta arcu és nyílt nézésü s ha kivágott ruhában volt, minden férfiban felébradt a vágy, hogy végigsimítson szép forró, fehér bőrén. Asszonyos volt, telt és izmos s a mellett friss s nem nézhette magát, nem gyönyörködhetett magában anélkül, hogy a nővére ne gondolt volna:

— Milyen szép vagyok én, hogyan boldogulnak utánam a fiatal emberek s milyen csunya, sovány ez a szegény Mariska.

De nem sajtálta őszintén, mert sokkal több helyet foglalt el a lelkében a saját maga csudálata és szeretete, semhogy hely jutott volna még a sajnálkozás számára is. Büszke volt önmagára s tiszteletében megvetette Máriát, a halálfejével, az alázatosságával s ezt éreztette is vele, amikor arra használta, hogy kiszolgálja őt. Mária tőrte. Élt benne valami titkos dacosság, valami titkos keserűség, de annyira éreztette a saját csuryságát és kicsiségét, hogy az önmegbecsülés erejéből nem tudtak kitörni ezek az érzések. El voltak temetve a lelke legmélyén s Mária csak akkor sejtette azokat, homályosan és öntudatlanul, amikor nagyon megalázták és hiába skarta visszatartani a könnyeit.

Az anyjuk inkább Magdát szerette: Magda bár egy esztendővel fiatalabb volt, mindig a szebbik ruhát s a szebbik kalapot kapta s ab-

ból a pénzből, amelyet Mária keresett, több jutott Magdának, mint neki. Az igaz, Magdának már udvarlója is volt, aki komoly szándékkal közeledett a leányhoz, mert amugy hiába udvarolt neki. Juhászának hívták s hivatalnok volt az adóhivatalban. Az anyjuk összecsapta a kezét s elragadtat a mondta:

— Milyen szerencsés! Milyen szerencsés!

Nagyon boldog volt és nagyon büszke, hogy egy hivatalnok leereszkedik hozzájuk s örömeiben néhányszor elszólta magát s nagyságos urnak szólította Juhászt, akinek hízelt, hogy ennyire megbecsülik. Nem akarta elvenni a leányt, de kissé korai óit ember volt amikor rájött arra, hogy nem járhat szerencsével, akkor már belebolondult Magdába. Remegett, ha a leányt látta, a fehér, mezitelen karját s a vállát, amelyet egyszer mámorában a frissen leest, napsütötte hóhoz hasonlított.

Magda néha úgy éreztte, hogy szereti Juhászt, néha úgy, hogy nem, de nem szokott magának számot adni az érzéseiről s folyton azok a szavak maradtak meg benne, amelyeket az anyjától hallott. Juhász huszonhétéves tendős volt, ritka, szőkés haju ember s a bajuszát is borotváltatta azóta, amióta azt hallotta egy kávéházban, hogy a nők jobban szeretik a borotvált arcot, mert az a színészekéhez hasonlít. Az anyjának ez imponált, Magdának azonban közömbös volt és szivesebben gondolt arra, hogy a leányok az üzletben mind irigylük a szerencséjéért. Mondta az anyjának is, aki büszkén nevetett s ezt felelte:

— Irigyelnek, mert te szebb vagy, mint ők. Te megérdemled, hogy jól menj férjhez, de azok nem.

Aradmegye két fürdőjének, Menyházának és Kladvának. A propaganda hallgassa meg a közönséget, hogy mi nek érzi hiányát, vagy szükségét ezeken a helyeken, mi tartja vissza innét, vagy mi csábíthatná oda; ezektől azután a megszívlelni valókat az illetékes helyek tudomására juttathatná. De azzal, ha az emberek maguk között panaszokodnak, elolvassák a lendületes fölhívásokat és minél meszebbre mennek nyaralni, senki se tette meg azt a kötelességét, a melylyel az ember a maga természeti otthonának, a maga vidékének tartozik.

A kultuszminiszter a katolikus bankról.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 24.

Az appropriációs vitában ma mindössze két ellenzéki szónok beszélt s így bizonytalanra vált, vajon a vita holnap a végére jut-e. Az ülés végén Zichy János grófnak a Hungária-Bank dolgában adott interpellációs választ hallgatta meg nagy érdeklődéssel a Ház.

Náray Lajos elnökölt az ülésen. Bejelentette, hogy a tegnap beadott összeférhetetlenségi kérvényt alaki hibák miatt irattárba kellett helyezni. Több új kérvényt mutat be, azután fölolvassák az interpellációs könyvet, melyben két új bejegyzés van.

Holtai Ferenc bejelenti a közlekedésügyi és a pénzügyi bizottság jelentését néhány vicinális vasutáról és az Adria tengerhajós-társasággal kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatról.

Napirend szerint következett az appropriációról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Benedek János a véderő ellen indított obstrukció jogosságát fejtegeti. A véderő tökéletesen ki van szolgáltatva Ausztriának, ez ellen a visszafejlesztés ellen minden eszközzel jogos a harc. Az ellenzék nem követte soha Deák

politikáját, de örömmel látná, ha a többség ezt a politikát követné. Akkor nem fajult volna az ország állapota olyanná, a milyen most. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Beck Lajos azt fejtegeti, hogy a Justh-pártnak választóügyi politikája az egyetlen modern, helytálló politika. Védi a szociálistákkal kötött szövetséget. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

A Ház ezután rátért az interpellációkra.

Zichy János gróf kultuszminiszter válaszol Rakovszky Istvánnak a Hungária-bank dolgában előterjesztett interpellációjára. Azokra a legendákra, amelyekkel a bank alapításával a kultuszminisztériumot is kapcsolatba hozták, kijelenti, hogy a minisztérium a bankalapítást sem jó, sem rossz szemmel nem nézte. Ő maga személyileg semmi közgazdasági intézménnyel nem azonosítja magát. A nagyobb egyházi javadalmasoknak az alapításban való részvételéről hivatalosan nincs tudomása, de ha ez megtörténik is, azok csak a maguk vagyont vihetik bele az alapításba, mert az egyházi vagyon csupán a felügyelő fórumok tudomásával fordítható akármilyen célra. A felekezeti alapon való bankalapítást nem tartaná helyesnek, mert partikuláris célokat szolgálna. Arra a kérdésre, hogy az egyházi alapítványok vagyonának a bank céljaira és a bank kezelésébe adását helyesnek tartja-e, határozottan azt feleli, hogy nem. (Élénk helyeslés jobbról.)

Rakovszky István kijelenti, hogy a miniszter válasza teljesen kielégítette és tudomásul veszi.

Hegyi Árpád interpellált ezután és azt kérdezte a pénzügyminisztertől, hajlandó-e intézkedni, hogy az Ausztriában még meg nem alkotott szeszadótörvény miatt a szesz ára megokolatlanul ne emelkedjék föl s Ausztria esetleg rendelettel szabályozza ezt a kérdést.

Lukács László pénzügyminiszter azt feleli, nincs tudomása arról, hogy Ausztriában nem akarnának a magyar törvénynek megfelelő törvényes intézkedést éleltelvéptetni. Ugy tudja, hogy a megfelelő megállapodás már megvan, csak a politikai viszonyok akadályozták meg a törvénybeiktatást. Hajlandó különben az osztrák kormányt megsürgetni.

A választ a Ház tudomásul veszi.

Ezután Simonyi-Semadam Sándor terjesztett elő interpellációt a földművelésügyi miniszterhez a magyar cukorrépa termelésének védelme dolgában.

Az Aradi Ipar- és Népbank osztaléka.

(Az igazgató-választmány határozatal)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Az Aradi Ipar és Népbank igazgató választmánya ma délelőtt Szalay Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen a február 14-iki közgyűlés előterjesztendő igazgatói és felügyelő-bizottsági javaslatokat tárgyalta és egyhangulag el is fogadta. A választmány örömmel konstataulta, hogy a pénzintézet az elmúlt évben ismét a gyarapodásnak, a megerősödésnek adta bizonyosságát és hogy az a körültekintő és szolid módszer, amely a közönség bizalmát a bankkal szemben megszerezte, az 1911-iki évben is számot tévő eredményeket ért el és hogy minden üzletág a céltudatos vezetés következtében élénk forgalom mellett, jelentős emelkedéssel járul hozzá az intézmény virágzásához.

Az igazgatóság megbízásából Hehs Béla, a bank kiváló vezérigazgatója terjesztette elő a választmánynak a zárszámadást, melyet az el is fogadott. Jelentette, hogy a legutóbbi közgyűlés által elhatározott részvénytőke felemelés legfényesebb sikerrel hajtott végre, úgy, hogy az intézet ma 5.250.000 korona részvénytőke, továbbá 2.077.000 korona tartaléktőke, összesen tehát 7.300.000 korona saját tőke felett rendelkezik. Ez oly erős, — mondta a vezérigazgató — mely lehetővé teszi, hogy a pénzintézet széleskörű feladatait a legnagyobb sikerrel teljesíthesse és a vele szemben támasztott gazdasági igényeket kielégíthesse. Ez az igazság visszatükröződik a zárszámadások részleteiből és egészéből is, amelyek azt mutatják, hogy a vezetőség a reá bizott hatalmas tőkék okos és céltudatos gyümölcsösztetésével nemcsak pezsdülő gazdasági életet teremtett meg, hanem számottevő eredményeket is ért el. Nagy-

Juhász minden este ott volt náluk, az eljegyzés is megvolt már s most majdnem mindig arról beszélgettek, hogy milyen legyen az esküvő. Juhász nagyon vágyta már a leányt s nem tudták, hogy az esküvőn kívül miről beszéljenek egymással. Néha két percig is kinos-türelmetlen csöndben ültek, mialatt Mária kint a konyhában az edényeket mosta s Magda, a jövőd rangjára és tekintélyére gondolva, egyszer kezyetlenül azt mondta unalmában:

— Szegény Mária, milyen csunya.

Juhász kényszeredetten mosolygott:

— Dehogy...

Magda Juhász szemébe nézett s hangosan fölnevetett. A férfi most már bátran nevetett vele s azt mondta:

— Ő nem tehet róla, szegény.

Mária kint az edényeket mosta, az anyja pedig eltörülgette. S Mária minden szót hallott, de csak két könnyesepp hullott ki a szeméből, bele a mosogató vizbe. A konyhában egy kis petróleumlámpa pisákolott; az anyja nem is látta. Azt nézte, hogy egy kis pohár meg van repedve.

II.

Talán négy hónap telt el az esküvő óta, de Magda még mindig nem szokta meg annyira az új életet, hogy néha nagyon boldognak ne érezze magát. Még mindig voltak olyanok, a kikkel esküvője óta nem találkozott s ezek a percek, amelyekben büszkélkedhetett a régi ismerősök előtt, még mindennél többet értek neki. Ilyenkor vig volt, nevetett s ha Máriaival találkozott, öntudatlan gonoszsággal méregette végig sovány arcát. Nem gondolt semmire

sem, de Mária beleképzelte ebbe a nézésbe a megvetést, az irgalom nélküli való szánakozást és nagyon boldogtalannak érezte magát. Most, hogy nem látta minden nap Magdát, valamivel önállóbb lett a gondolkozása, nem kellett a Magdához alkalmazkodnia s fájdalmasan tölsóhajtott:

Nem irigyelte a Magda szépségét, de fájt neki, hogy minduntalan éreznie kell a különbséget. Járt tovább is az üzletbe, keresnie kellett a pénzt, hogy odaadja az anyjának, aki sokszor türelmetlenül és boszankodva mondotta:

— Már megint lerontak belőle. Magdával ez sohasem történt meg, Magdát jobban szerették az üzletben.

Mária nem gondolt arra soha, hogy Magdát gyűlölje, de az anyjára keresztl, a folytonos összehasonlítások után annyira elidegenedett tőle, hogy már nem is szeretett beszélni vele. Sokszor félt hazamenni, mert előre megborzongott attól, hogy az anyja rosszkedvűségét lássa és a szavait hallja, amelyek kurták voltak és hidegek. Ugy látszott, mintha az anyja nem érezné jól magát Magda nélkül s többször mondta is a szomszédoknak:

— Jaj, csak ezt a leányomat férjhez tudnám adni... Mindjárt elmennék a Magdáékhoz lakni. De nem tudom, mert durcás és nincs egy jó szava sem a fiatalemberekhez... Hiába, nem olyan, mint Magda.

Mária tört. Nem szólott otthon soha semmit s ha Magda jött és panaszkodott, hogy az ura nem bánik vele jól, mert goromba és mindig megkötöti magát, hallgatott s nem vigasz-

talta Magdát, mint az anyja. Nem fájt neki az ő fájdalmuk, mint azelőtt s valami titka volt már, amelyen gondolkoznia kellett, mert nem kérhetett tanácsot senkitől. Az történt vele, hogy az utcán, amikor este hazafelé tartott az üzletből, megszólította egy kis öreg ur.

— Hová megy, szép kisasszony? — így kérdezte tőle.

Mária nem felelt neki, de végigmérte egy pillantással, mire az öreg ur nevetni kezdett:

— Nem bántom én magát, kisasszony, hát minek haragszik rám?

Olyan furcsa volt a kis öreg ember, hogy Mária is elkezdett nevetni. S maga sem tudta már hogyan, válaszolt az öregnek, aki elki-sérte egészen hazáig. Mária haragudott önmagára, amiért engedte és szegyelte magát, de az anyja az este megint rosszul bánt vele s akkor az ágyban, félálomban boldognak érezte magát.

— Ez egy csunya kis öreg, — gondolta — de talán ez az egyetlen a világon, aki szépen beszél velem.

S az öreg, akivel már egy hete mindennap beszélt, azt mondta neki:

— Már egy hete ismerem magát Mária és úgy látom, hogy okos leány. Most összintén fogok magával beszélni s csak arra kérem, hogy hallgasson végig. Aztán, ha nem tetszett a beszédem, hagyjon itt. Azt akarom mondani magának, hogy tetszik nekem és sajnálom, hogy üzletbe jár. Maga nem szép, de nagyon kedves és ha meg fog telni az arca és ha erősebb lesz az alakja s ha jobban fog járni, akkor

mérvü emelkedés állapítható meg a váltótárcánál, mely 4.500.000 koronával, a jelzálogkölcseknél, melyek 1.200.000 koronával, a lombard kölcsön üzletnél, mely 1.500.000 koronával és végül a betét üzletnél, mely 350.000 koronával szaporodott.

A mérleg szerint az intézet 1911-iki évi tiszta nyeresége 401.000 korona. Ez az összeg lehetővé tenné, hogy az igazgatóság minden egyes részvény után 40 korona osztalék kifizetését hozza javaslatba. Azonban szem előtt tartva, hogy ugy a részvényesek, mint az intézet érdeke abban a közös célban egyezik meg, hogy a tartalék-tőkék összege arányba hozassék a részvénytulke nagyságával és ezáltal a bank alapjai minden eshetőséggel szemben szélesbedjenek és erősödjenek, az igazgatóság azt javasolja, hogy ez alkalommal csak 35 korona osztalék fizetessék részvényenként. Ez az osztalék politika a tényleges viszonyoknak megfelelő és azt jelenti, hogy az Aradi Ipar és Népbank részvényei 7% os jövedelmezőségűek.

Az intézet eme fejlődése szükségessé tette, hogy az igazgatóság létszáma szaporíttassék és ezért az igazgatóság egy új igazgatósági tag megválasztását hozza javaslatba. A választás valóban a legerősebbnek, mordható mert Bohus Lajos báró ígéretét bírja az intézet, hogy igazgatóságában helyet foglal.

A választmány az igazgatóság javaslatát egyhangulag elfogadta és azokat a február 14-én tartandó közgyűlés elé terjeszti.

VÁROS ÉS MEGYE.

[Az autóbussz-üzem nehézségei. Ismeretes, hogy a városi autóbussz felügyelő-bizottság az üzem legutóbbi félévi mérlegének tárgyalása alkalmával utasította Szathmáry Károly üzemigazgatót, dolgozzék ki olyan tervet, melynek keretében megvalósítható lenne az Arad-Uj-arad közötti autóbussz járat, valamint végezzen számításokat arra nézve is, hogy esetleg új utvonalak nyitása mekkora befektetést, mennyi kocsiszaporítást venne igénybe. Hétfőn újból ülést tart a felügyelő-bizottság és azt hitte, hogy már most tárgyalás alá veheti az igazgató memorandumát, illetve, hogy foglalkozha-

tik az üzem nagyobb arányú bővítésével. Értesülésünk szerint a bizottság csak a legutóbbi félévi mérlegével foglalkozik, mert az üzem kiterjesztésére javaslat megtörténik. Ennek oka az, hogy az igazgató nem tud kellő számú és teljesen begyakorolt sofőrt, valamint a kocsi garázs kezeléséhez kellő számú szakiparost szerződtetni, mert a fővárosban gombamód keletkező garázs vállalatok teljesen lefoglalják a technikai személyzetet. Megtörtént például, hogy egy autóbussz sofőrnek, aki a városnál 1800 korona fizetést kapott, 5000 koronás állást ajánlottak fel. — Ugy tudjuk, hogy a felügyelő-bizottság egy új autóbussz beszerzését fogja javasolni a törvényhatóságnak.

Nemzeti Kaszinó helyett Folies Caprice.

— Justhék álhirei. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, január 24

Parlamenti értelemben eddig nincs béketárgyalás. Inkább afféle puhatolkozás folyik itt is, ott is. Megbízás nélkül konferálnak, megbeszélnek, sugdolóznak a politikusok. Tegnap este a Nemzeti Kaszinóban találkozott Andrássy Gyula gróf több Kossuth pártival és a diskurzusban állítólag kormányparti képviselők is részt vettek. Van hír arról is, hogy Návay Lajos élénk figyelemmel kíséri Andrássy munkáját, sőt maga sem áll távol az Apponyi-beszéd alapján egyelőre bizalmasan megindult békekisérletektől.

Sokkal fontosabb azonban, amiről ma beszéltek a képviselőházban. Hír szerint Khuen-Héderváry gróf a miniszterelnöki palotában napok óta tárgyal rártjának főbb embereivel és néhányan azt is tudják, hogy ellenzéki vezérférfiak meghallgatásától se vonakodott. Andrássy Gyula vasárnap felkereste a miniszterelnököt és sokáig tanácskozott vele. Nyilván odairányul Andrássyék törekvése, hogy a minimumra szorítva le a Kossuth-párt katonai követeléseit, ez alapon megegyezést hozzanak létre a választójogellenes függetlenségi elemek és a kormány között. Justh Gyula ma ezt mondta a folyosón:

— Izolálnak? Engem hidegen hagy ez a manőver. Próbálják meg! Minket, a pártunkat talán le lehet törni, de az eszmét, az általános választójogot nem lehet többé föltartóztatni, annyira belevesődött a nép lelkébe. A demokratikus választójogot nem tudják kiírtani, ennek diadalmaskodni kell!

Abban a küzdelemben, amelyet Justh Gyula már kissé komikusan folytat a választójog kivívásáért, részt fognak venni a Kossuth-párt radikális tagjai is. Béke tehát csak úgy lehetséges — mondják Justhék — ha a kormány — a katonai engedményeken kívül — kötelező kijelentést tesz a választójogi javaslat tartalmára és kiterjesztésének időpontjára nézve.

Andrássy Gyula gróf megjelenését ma feszült érdeklődéssel várták a Házban. Félegy óraker jelent meg a gróf, akit elbarátai és az ellenzékiek széles gyűrűben vettek körül. Andrássy kijelentette, hogy a Nemzeti Kaszinóban tegnap este nem volt bizalmas politikai konferencia.

Azután Návay Lajos cáfolta a konventikulum híreit. A Házban ugyanis jarról beszéltek, hogy Návay szintén résztvett a kaszinóértekezleten.

— Én — mondta Návay — tegnap este a Folies Caprice-ban voltam és éjjel után mentem haza.

Igy zsugorodik össze az ellenzék minden politikai szenzációja.

TANÜGY.

(—) Előadás a jogakadémián egy hallgatóval. Tegnap nyitották meg a nagyváradi jogakadémián az új szemesztert és elmondhatjuk az egyszerű cigánnyal, hogy ez a félév jól kezdődik. Az idén nagyon megcsappant a joghallgatók száma Nagyváradon, most súlyosbitja a helyzetet az, hogy még ezek a kevesek se néznek feléje az akadémiának és nem hajlandók tudomást venni arról, ami az alma mater falai között történik. Dél előtt 8—9 ig hirdeti a tanrend a második éves jogászok számára Ágoston Péter dr. előadását a magyar magánjogról. Mikor tegnap reggel Ágoston Péter, akinek

elragadó lesz. Nem közönséges az a magáé s a különösége tesz nekem. Én szeretni akarom magát, de nekem feleségem van és nagy gyerekeim is vannak. De nem vagyok éppen szegény ember és szívesen berendezek magának egy lakást, nem nagyot, csak kétszobásat és szívesen adok magának annyit, hogy nem kell semmire sem gondjában lenni...

Mária lézas testtel, remegve hallgatta az öregot. A torla száraz volt, nem tudott hirtelen felelni neki, de nem hagyta ott. Szótalanul baladtak egymás mellett s Mária fejében egymást kergették a gondolatok. Kicsit szégyelte magát; úgy érezte, hogy el kellene szaladnia, de nem tudott, nem tudott. Az anyjára gondolt, meg Magdára, de most csudálatosképpen még csak egy kicsit sem tudott nehezten rájuk. Talán szerette is őket ebben a pillanatban, amikor minden érzésével, minden gondolatával azt kellett tudnia, hogy ez a kis öreg ember jó és becsületes s hogy neki — ha jól meggondolja — nem lehet ennél nagyobb szerencséje.

A kapunál azt mondta neki az öreg ur: — Nem kényszerítem, hogy ma feleljen nekem, Mária. Majd holnap eljövök a választásért.

— Felelek, — mondta halkan. — Én elfogadom azt, amit mondott...

Es befutott a kapun.

III.

Aztán egyszer hiába várta otthon az anyja, nem jött haza. Sem este, sem másnap, sem harmadnap. De írt egy levelet s amikor írta, úgy gondolta, hogy most meg kellene írnia mindent.

Most fölébredt lelkében a dacosság és a keserűség, de hazudott, mert minden meggyőződés, minden bánat nélkül azt írta, hogy bocsásanak meg neki. S az anyja sirt, eiszaladt Magdához, akinek meglepetésében az volt az első szava:

— Mária megtetszett valakinek?...

— Mit fognak szólni a szomszédok? — sirta az anyja. — Nem maradhatok tovább a házban, ide kell jönnöm hozzád.

Juhász kedvetlenül fogadta ezt a hírt.

— Jöjjön, — mondta, de úgy hangzott, mintha az ellenkezőjét gondolta volna. — Gazdag ember az a Grün?

Az öreg asszony ott maradt. Tett-vett a konyhában, dörögött, zserűdött, semmi sem tetszett neki. Szegények voltak, nehezen és kedvtelenül éltek s az öreg asszony előtt nem volt ott Mária, akit megszokott. Magda mindig bosszús volt és sokszor paraszzkodott az anyjának:

— Rosszul tettem, hogy férjhez mentem ehhez az emberhez... Engem más is elvett volna nem egy ilyen szegény hivatalnok, aki alig néhány forintot kap elsején...

Nem azért panaszkodott az anyjának, mintha bizalommal lett volna hozzá, de nem tudta magába fojtani a kedvetlenségét. Vele éppen úgy éreztette ezt, mint Juhászszal, akit gyakran összekapott. Ilyenkor az anyja a konyha sarkában összekuporodva, félve hallgatta a durvaságokat, amiket egymásnak mondtak s Máriára gondolt, aki csöndes volt mindig és soha sem azólt egyetlen rossz szót sem.

— Jó leány volt, — mondta magában

s így támadt lassan az érzése, hogy elmegy hozzá és megmondja neki, hogy nem haragzik rá. De Magda, akinek szólt, dühösen mondta:

— Halálfej kisasszony? Halálfej kisasszony maradjon magára, én tisztességes asszony vagyok...

Juhász megint megkérdezte:

— Gazdag ember az a Grün?

— Azt hallottam, hogy nagyon gazdag — mondta az öregasszony.

Nem szóltak egymásnak semmit. Az öregasszony azon gondolkodott, hogy igaza lehet Magdának, de Magda már megbánta, hogy így beszélt. Juhász alattomosan mosolygott s amikor magára maradtak, azt mondta Magdának:

— Én meg fogom hívni magunkhoz Máriát Végre is a nővéred...

Magda elértette a férjét. Vállat vont.

— Nem bánom. De ha nem lesz boldog, hogy pénzt adjon?

— Kérünk, — mondta Juhász. — A nővéred.

Mária jó leány volt. Elment.

— Milyen szép vagy te, Magda, — ez volt az első szava a nővéréhez. — Szébb vagy, mint leánykorodban.

Magda a fülbevalóját osodálta, meg a gyűrűjét s nem is merte megkérdezni, hogy mibe került a ruhája. Idegenül beszélgettek s amikor elment, azt mondta az öregasszony:

— Milyen kár érte, hiszen férjhez is mehetett volna, olyan szép. Tisztességes asszony lehetett volna, mint te.

Magda nem felelt. De amikor lefeküdt, az ágyában addig sirt, amíg csak el nem aludt.

előadásai pedig a legérdekesebbek közé tartoznak, bement a tanterembe: 1, mond egy urat talált a padok között. Érthető, hogy a professzor felette bosszankodott ezen a hallatlan indolencián és az egy szál auditor előtt erőlyesen kifakadt a jogászok ellen. Konstatálta, hogy a jogászok nem törődnek komolyan a studiumokkal, egész nap az akadémián kívül lógnak s valóban a jogi pályára készülők között alig van két-három szorgalmas és ambiciózus ifju. Ezzel az előadást az egy hallgató előtt is megtartotta.

Szegények ostroma a városháza ellen.

Kiosztották a Neuman család adományát.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Miután Varjassy Lajos polgármester délután fél ötre kiosztotta a Neumann család 2000 koronás adományát, így sóhajtott fel:

— Misét szolgáltatok annak öröme, hogy polgármesterkedésemmek ezt a legnehezebb feladatát elvégeztem.

Hihető, hogy a polgármesternek ez a nyilatkozata szinte és szívből fakadó. Majdnem ugyanannyian távoztak segély nélkül a városházáról, mint amennyien abban részesültek; tehát elégedetlen és haragvó emberek pillantásait is kénytelen volt tűrni. Amióta nyilvánosságra került, hogy néhai Neuman Samu emlékének 2000 korona kiosztása által is akar áldozni a család és hogy a polgármester juttatja ezt el a nyomor óriási tábora közé, — nem volt a napnak olyan órája, hogy a hivatalában, vagy az otthonában protektorok és reflektánsok ne zaklatták volna ez ügyben. Folyamodványok, levelek, névjegyek személyes látogatások tömegéből hol diszkredit, hol követelődően lépett elé a szájalom keltés tendenciája és mindenki arról akarta őt meggyőzni, hogy ő a legérdemesebb, a legszegényebb, a legnyomorultabb, aki valóban rászorult és joggal elvárhatja a támogatást. Gazdag emberek, akik igen könnyen adhattak volna a hozzájuk pártfogásért fordulóknak őt, sőt huzs koronákat is, leültek az íróasztaluk mellé és négy oldalas levélben nem restelték farsztani a polgármestert annak bebizonyításával, hogy óriási jogtalanság történnék a protezséikkal, ha valahogy kifelejtene a segélyszettek listájából.

A polgármester azonban mindezeket tette magát és egyedül a rendőrőkapitányi hivatal által benyújtott névsort vette tekintetbe, és ennek alapján hajtotta végre az adakozók intencióinak megfelelően a segélykiosztást. Így is már déli 12 órakor megindult a külvárosokból a vándorlás a városházára, amelynek folyosói három óráig zsúfolásig megteltek a sors mostoha gyermekeivel, kopott és a használattól elnyűtt, ruhának alig nevezhető rongyokba burkolt aggoknak, betegeknek, éhezőknek és fázóknak százaival. Nem tulozunk, ha nyolc-kilencszázra becsüljük a segélyosztásra várók számát, akik közül azonban a nagyobbik rész csalódottan, kielégítetlenül volt kénytelen távozni. Az óriási tömegben élénk diskurzus, az egyforma sors és társadalmi helyzet szülte könnyű ismerkedés folytán kölcsönös panaszkodás, siránkozás folyik, míg végre három órakor kitáruztak a tanácssterem ajtai, hogy azon betóduljanak és a polgármester köré seregelenek és türelmetlenül várják azt a boldog pillanatot, amelyben őt koronával gazdagabbak és talán egy-két gondnal szegényebbek lesznek. Egymást tassítva, lökdöve, sem beteget, sem öreget nem kímélve, törtak előre és jnyújtották

a kiosztó bizottság felé vézna kezükben tartott és otthon a sűrű forgatástól fekete színűvé vált idézőt. Majdnem valamennyi első akar lenni, mind azért köyörög, hogy szabadulhasson, mert a befűtött teremben csakhamar nehézzé és fojtóvá vált a levegő, kínos lesz az álldogálás, minthogy a folyosón szorongók nyomják és préselik a bejutottakat.

A tömegben legtöbb az özvegyasszony és igen kevés a férfi. De van köztük sok gyerek, aki beteg apja, vagy anyja helyett jött el, hogy a néhány koronát hazavigye. Valamennyi felett egy fejjel kimagaslik két férfi. Az egyik egy bekötött szemű öreg honvéd, aki 85 esztendő ellenére is délcégen és egyenesen tartja magát és rendkívüli udvariassággal bocsátja maga előtt az öreg anyókat, hogy odatipegessenek a polgármester asztalához. Ő is öt koronát kap, de egykor, mint három aradi háznak tulajdonosa, virilis jagon helyet foglalt a törvényhatósági közgyűlésben és híres ellenzéki szónok volt.

A másik hatalmas termetű férfi, akinek testét egy pókháló vastagságu felöltő takarja, többször megkísérelti, hogy születésénél fogva valamikor megilletett előjogait itt is gyakorolja és mindeukit megelőzve, ő legyen az első, aki a keletlenül présbőli megszabadul. Ezelőtt 16-17 évvel még a főrendiházban a szavazatával segítette elő a liberális egyházpolitikai törvények megteremtését és ma emberbaráti intézmények istápolója.

Majd sorra kerül Aradnak egykor legbüszkébb és leghíresebb szépsége, akinek nagyatyja a város vezető állásában annak sorsára befolyást gyakorolt; mellette huzódik meg izléses és válogatott toaletjtében, de a szegénység ostorosapásaitól szenvedő arccal a művészvilágban jóhangzásu nevű urinó, aki távozni volt kénytelen a szinpadról, mert egy ballett előadás alkalmával a lábát törte.

Csak többszöri hívásra jelenik meg nagy téli kendőjébe burkolózva egy hölgy, akinek kedvéért egykor a katolikus hierarchiában előkelő állást elfoglalt férjü vetette le a reverendát Egy nevet olvasnak fel most a névsorból, de viselője nem jelentkezik. Bökényi Arisztid odasugja a polgármesternek:

— Nem mer bejönni; a polgármester ur előszobájába vár, míg mindenki távozik, hogy észrevétlenül nyujthassa ki kezét az adomány után.

Galambösz férjü intelligens arcát a szenvedések barázdái fedik, valamikor a város törvényhatóságának bizottsági tagja volt, gabonával megrakott hajói usztak a Tiszán, a Dunán egész a Feketetengerig.

A géjiak külön csoportba verődtek össze, sok köztük a fiatal asszony, akiknek az ura munkaközben halt el és itthagya őket nagy családdal özvegyen.

Másfél óra alatt háromszáznál többen vették fel a segélyt és akik idéző nélkül jelentek meg abban a hiszemben, hogy szájalmat keltő siránkozásaikkal néhány fillért kikönyöröghetnek maguknak, még ott maradtak a folyosókon és egymás közt keservesen panaszkodva azt állapították meg, hogy velük igazságtalanság történt és a mai világban ez ember egy koronához is csak protekció árán juthat.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
Mellékállomás	— 151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— 151
Nyomda	— 151

Héderváry a királynál.

— A politika hírei. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, január 24.

Khuen miniszterelnök orvosai engedélyével már szombaton elhagyja szobáját és még mielőtt a parlamentben megjelenne, Bécsbe utazik, ahol január 27-én külön kihallgatásra jelenkezik a királynál.

A parlamenti vita.

Az appropriáció vitában a holnapi ülésen Rakovszky István fog beszélni, a pénteki ülés folyamán pedig Polonyi Géza szólal fel. A folyosón híre járt annak is, hogy a napokban Tisza István is fel fog szólalni a javaslat tárgyalásánál, a híresztelés azonban nem bizonyult valósnak, mert Tisza István elutazott geszti birtokára. Az appropriációs vita minden valószínűség szerint pénteken befejeződik és így semmi akadálya sincs már annak, hogy a főrendináz hétfőn tárgyalhassa a javaslatot.

Katonai tanácskozás.

Bécsből jelentik: Ma délelőtt kezdődött meg a hadügyminisztériumban a konferencia az altiszti kérdés rendezése ügyében. A tanácskozás több napig fog eltartani. A javaslatokhoz már mindkét kormány hozzájárult és csupán csak részletkérdésekről van szó, amelyeket szakreferensek tárgyalnak.

Andrássy cáfol.

Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf a Magyar Hírlap utján megcáfolta a reggeli lapoknak azt a közleményét, amely szerint kijelentette volna a folyosón, hogy az általános választói jogból nem lesz semmi. Andrássy ma kijelentette, hogy az említett nyilatkozatot nem tette meg.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten.

Félhivatalosan jelentik: Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök ma reggel 7 óra 40 perckor titkára, Attems gróf osztálytanácsos kíséretében ideérkezett és az Angol királynő-szállóban vett lakást. Az osztrák miniszterelnök látogatása barátsági és udvariassági aktus. Stürgkh gróf miniszterelnök abból a célból jött, hogy az osztrák kormány nevében Héderváry gróf miniszterelnököt szerencsés fölépüléséhez üdvözölje. Ez alkalommal természetesen bizonyos kérdések, főleg gazdasági, nevezetesen közlekedéspolitikai és kereskedelempolitikai természetű kérdések is szóba fognak kerülni. Az osztrák miniszterelnök délután visszatutazott Bécsbe.

A horvát bán elutazása.

Gsuváj Ede dr. bán az egyes minisztériumokban horvát ügyekről folytatott tanácskozását befejezte s holnap, esütörtökön reggel Zágrábba utazik, hogy átvegye a kormány vezetését.

A képviselőház elnöksége a királynál.

Félhivatalosan jelentik: A lapoknak az a közlése, hogy a képviselőház elnökségének tagjai e hónap végén Bécsbe utaznak, ahol a király kihallgatáson fogadja őket, nem felel meg a valóságnak és bizonyára kombináció szövögetés a körül a szokás körül, hogy a képviselőház elnöksége megválasztatása után politikai vonatkozástól mentes bemutatkozó tisztelegésen jelenik meg a király előtt. Ennek a megjelenésnek e hónap végén vagy más közeli időben való bekövetkezéséről szó sincsen, amint-

hogy ezt a kihallgatáson való megjelenést már az is kizárja, hogy az elnökség tagjait a képviselőház megszákítás nélkül való tárgyalása Budapesthez köti.

Aradi riadó a klerikális tanárok ellen.

— Négyessy László pohárköszöntője. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Az aradi tanárszövetség tagjai illusztris vezértük, Négyessy László dr. egyetemi tanár, az Országos Tanáregyesület elnökének tiszteletére ma este a Központi szálló kistermében vacsorát rendeztek abból az alkalomból, hogy Négyessy a Kólcsey Egyesület mai zsurján előadást tartott Mikszáth Kálmánról. Kresner Miklós dr. úgy a Kólcsey Egyesület, mint az aradi tanárszövetség nevéten hosszabb beszéddel méltatta annak jelentőségét, hogy Négyessy éppen Mikszáth nagy alkiját választotta előadásá tárgyává. Ebben mintegy szimbolizálta látja annak az egyedül jogos törekvésnek, melynek a végcélja az, hogy a mult értékes tradícióit megőrizve a jelenen át a jövőt előkészítse. Vázolta a tanárság helyzetét, mely éppen ma roppant súlyos és nehéz, mint-hogy kívülről jövő erők arra akarják kényszeríteni, hogy az iskola csendjét a két véglet között morgó harc zajával cserélje fel. A gondolatokban rendkívül gazdag és formájában is tökéletes beszéd óriási hatást gyakorolt a jelenvolókra és nyomban utána felkelt Négyessy László, hogy országos érdeklődést érdemlő válaszában a következőket mondja el:

— Természetesnek tartom — mondotta — hogy a megváltozott viszonyok következtében a tanárságnak gondolkozásmódja és az iskolában tanusítandó eljárása sem lehet az, ami a multban volt. A világnézetek megváltozása következtében a tanárság működésének is meg kell változnia és azt a jogot a tanártól, hogy a világ haladásáról tudomást vegyen és ahhoz alkalmazkodjék, elvenni nem szabad, mert ez a joga az ifjúsággal szemben kötelessége is, mert a tanárnak az ifjúságot a jövő számára kell előkészíteni.

— A tanárság felábrondásának lényege az hogy nem akarták, hogy olyan emberek, akik derék emberek lehetnek úgy jellemten, mint saját szakmájuk tudásában, de más téren más szakmában nem bírnak azzal a kiválósággal, hogy egyszerre csak úgy máról-holnapra mint a tanárság ügyének legfőbb szakértői bontakozzanak ki. A tanárság megkívánhatja, hogy ügyeiket olyan emberek intézzék, akik ebben a gondolkodásban szerezték meg tapasztalataikat és nem máról-holnapra tűnnek fel, hanem évek hosszú során át szerzett elméleti és gyakorlati tudásuk teszi őket alkalmassá ezen állás betöltésére.

Azok a támadások, amelyek a Középiskolai Tanáregyesületet azért érték, mint hogyha a hagyományokat bántotta volna, a sajtóban téves információ alapján jelentek meg és ezen téves információ hatása alatt léptek ki az

egyesületekből az egyesületnek pap tagjai. Szólv azonban ismételtelen kijelentette, hogy távol áll az egyesületnek vezetőségétől mintha bántani szándékozta volna a mult hagyományait és a vallást.

Több tanár a Bencés rend tagjainak kezdeményezése folytán Budapesten nemrégiben egy irodalomtörténeti társaságot alakított. Az egyesület elnökévé Beóthy Zsoltot választották meg, az alelnöki állásra a többek közt Zoltvány Irént, a pannonhalmi főpátpat legbefolyásosabb emberét jelölték és választották meg egyhangulag, ugyanazok a fiatal tanárok, akiket azal vádoltak meg, mintha a papságnak ellenségei volnának. Ezt az alkalmat megragadta és Zoltványhoz intézett levelében kifejtette, hogy mennyire nem igaz az a tendencia, amelyet a tanárságnak imputálnak, mintha az egyházellenes volna, mert hiszen a Bencés rendnek ily kiváló tagját egyhangulag választották meg. A Bencés-rend tagjaira nagyon jó hatást tett ez a levél és ennek következtében ki is jelentették, hogy most ugyan nem léphetnek vissza az egyesületbe, de a legelső kedvező alkalmat meg fogják ragadni és amint érzik, hogy visszaléphetnek, vissza is fognak lépni az egyesületbe. Ő a legnagyobb örömmel fogadja a tanáregyesületbe való visszalépésüket, mert abban a hisztmben van ő is, de meg a pap-tanárok is, hogy az érzésük és gondolatviláguk a tanáregyesület szellemével igen jól összefér.

Az első perctől fogva megértette, hogy jó-hiszemüleg léptek ki a paptanárok az egyesületből, amikor abban a hisztmben voltak, hogy az egyesületben az ő világszemléletüket támadták. Nem képes azonban megérteni, hogy a világi tanárok, akik jól tudják, hogy nincs semmiféle egyházellenes tendencia a tanáregyesületben, miért léptek ki és ezeknek eljárását rosszhiszeműnek kell nyilvánítani és ha ezek is visszaohajtnának lépni, ő feltétlenül szemlelt lesz, hogy ezek ne vétessenek újból fel az egyesület tagjai közé és az egyesületnek választani kell vagy ő, vagy pedig ezen kilépett tanárok között.

MULATSÁGOK.

(=) A tanító-bál műsora. Jó bálát ma már csak kellemes műsorról, tombolával lehet rendezni. Az ének, a táncbemutatók, zene s monolog kell, hogy bevezesse az embereket a jó kedvre. Ezek nélkül ma bál már a vidéken nem is sikerül. Ilyen változatos estélyeket rendeznek az aradi tanítók már évek óta. Az idei tanító-bál is sikerültnek ígérkezik. A változatos műsor kellemes bevezetése lesz a bálnak. Lesznek szóló, duett, quartet számok, sőt egy férfi kerének is. Továbbá egy monolog és eredeti, urleányok által bemutatott táncok. A jövő hét csütörtökjén tehát Karneval igazi ünnepét üli majd az a közönség, ki a tanítóbálon résztvesz. Itt emlíjük meg, hogy a bála vonatkozó minden felvilágosítást a rendezőség a báliirodában nyújt d. u. 4-5 ig, a Kazinczy-u. iskola földszinti olvasó termében, meghívók, jegyek itt adatnak ki, tombola tárgyak ide küldhetők.

(=) Táncestély. Szathmáry Etelka vezetése alatt álló tánc-colonne tanfolyam befejezésül február 3 án este fél 9 órai kezdettel, a Fehér Kereszt összes termeiben táncestély lesz.

(=) Álarcos-bál díj kiosztással. Február hó 4-én, mint már jeleztük, nagy álarcos bál lesz a Fehér Kereszt szálloda nagytermében. Növeli a jelmez-estély érdekességét, hogy zártkörű jellegű, valamint, hogy három értékes díj kerül kiosztásra és pedig nem pezsgő s ehhez hasonló szokásos tárgyak, hanem nagy értékkel bíró ékszerek.

(=) Turista piknik. Nagy érdeklődés kíséri azt az agilis munkát, melyet az aradi turisták a február hó 24 én megtartandó mulatság érdekében kifejtének. A vigalmi-bizottság külön meghívót nem bocsájt ki. Jelentkezni lehet az ivartóknál s az egyesület helyiségében (Vass szálló I. emelet, az udvarban) minden szerdán és szombaton este 6-7 óráig. Résztvételi díj személyenként 5 korona, melynek ellenértéke a belépődíj, vacsora és az italok. Az estéli tombola javára ajándék tárgyakat köszönettel vesz az egyesület, melyek Ritt Gyula egyesületi titkár címére (Szabadság-tér, Dománypalota) küldendők. Az estélyre jelentkezni lehet február hó 10 ig. Az ivartókat ezuton is felkéri a vigalmi bizottság, hogy tájékozódás végett folyó hó 24 én este 6 órakor a turista egyesületben megjelenni sziveskedjenek.

(=) A Soborsini Onkéntes Tűzoltó-Egyület január 28-án (vasárnap) saját pénztára javára, a „Zserdik“-fére vendéglő összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez.

(=) Felülfizetések a katolikus bálon. A folyó hó 13 án tartott katolikus bálon felülfizettek: Ógróf Pallavicini Alfréd és neje 200 k., Glattfelder Gyula dr. püspök 100 k., Urbán Iván 50 k., Wenckheim Frigyes gróf 100 k., gróf Breda Viktorné 40 k., báró Bohus Zsigmondné 30 k., Bánhidy Antal báró 50 k., Wenckheim László gróf 50 k., Andrányi Károly báró 100 k., A 33-ik gyalogezred tisztikara 100 k., Bohus Lajos báró 40 k., Cs. és kir. huszárezred 50 k., Honvéd gyalogezred tisztikar 50 k., Kiszentmiklósi tüzérezred 20 k., Honvédhuzár ezred 50 k., Lovas gépfegyver osztály 10 k., bélafalvi Fskete Miklós 30 k., Özv. Purgly Lajosné 10 k., Nyáry Béla 10 k., Lakatos Ottó dr. 10 k., Konkoly Barna 5 k., Peska Ignác 3 k., Kabdebó János dr. 15 k., Hoffmann Antal 10 k., Fehér Alfréd 20 k., Kövér Márton 12 k., Kremp János 10 k., Kovács Gyula 10 korona, Fábry Sándor dr. 20 k., Monay Ferenc dr. 20 k., Kristyóry János 15 k., Dr. Lukáchy Miklós 6 k., Schramm Róbert 5 k., Steiner Ferenc 18 k., Gutzjahr Mihály 50 k., Múlek Lajos dr. 20 k., Lócs Rezső 18 k., Köpf János dr. 5 k., N. N. 1 k., Verzar Márton 45 k., özv. Jakabffy Zoltánné 20 k., Sármezay Endre 8 k., Allersdorfer Endre 5 k., N. N. 100 k., Reicher Károlyné 10 k., Biró Albert 15 k. ifi. Földes Lajos 5 k., Hajdu Ferenc 5 k., Veszolovszky János 5 k., Zerkovitz Rudolf 10 k., Rónay Bandi 4 k., Nyáry Vilmos 10 k., Friebeisz Miklós 20 k., Pókay Dezső 10 k., Hegedüs László 20 k., Szathmáry Gyula 5 k., Zimmermann Károly dr. 15 k., Zabor Imre dr. 10 k., Török Ferenc dr. 5 k., Barbini Sándor 10 k., Papp I. János 10 k., Haberer György 10 k., Zselénski Róbert gr. 100 k., Wenckheim Frigyesné 50 k., Schuch Ferenc 10 k., Hadik huszárok pótk. 8 k., N. N. 20 k., Szokolozay Lajos 10 k. A felülfizetésekért a bál elnöksége ezuton is köszönetet mond.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Társasvacsora a Katolikus Körben. Szombaton (január 27-én) este nyolc órakor az Aradi Autonóm Katolikus Kör társasvacsorát rendez. Jelentkezni csütörtök estig lehet a körben kitett iven.

Uj rang — a tisztikarban.

— A hadvezetőség ujitása. —

Távirati tudósítás.

Bécs, január 24.

Az új rang jelen soraink élén katonai dologra céloz: arra a változásra, amelyvel a hadsereg legfőbb vezetősége készül kedveskedni a csapatoknál szolgáló tiszteknek. Nevezetesen új rangfokozatot szervez az őrnagy századosok számára, akiknek sokáig kell várakozniuk arra, míg a három csillagot fényesen csillogó ezüst (vagy arany?) gallérral cserélhetik föl. A századosi rangban a várakozás ideje tizenkét esztendő, az őrnagy rangot tehát mintegy harminc évi szolgálat után, mintegy ötvenéves korukban érik el a hadsereg tisztjei.

Ez pedig ugyancsak hosszú ideje a várakozásnak, különösen a katonasember számára, a kit a díszesség szomja emészt s a kinek szárnyat ad az emelkedés, a rang fényessége, a sárfek, a gombok, a csillagok. Hogy a szegény katona, kemény kötelességteljesítésének hosszú éveit során miként és milyen lélekkel lesi az időről időre elkövetkező csillaghullást: arról nekünk civil-embereknek jóformán sejtelmünk nincs. Sok cifra nyomorúság van ám a katonai szolgálatban és sok igaz érdem várja méltatását és gyakran sok nélkülözés is áhitozza a megváltást, — a mit mind egy-egy új stráf, egy-egy új csillag, az új rangfokozat, az új hajtóka, az új dísz, az új gallér, az új munda hozhat meg.

A hadsereg vezetősége, hogy a századosok számára elviselhetőbbé tegye a hosszú várakozást, vice-őrnagy, őrnagy-helyettesi (Vicemajor) új rangfokozatot létesít, amelyet a százados nyolc évi szolgálat után kapna. S az előléptetésnek ezzel az új fokozatával nemcsak új ékesség a galléron és a csákón, hanem némi fizetésjavítás is járna. A századosok tehát, ha az új rend életbelép, nemcsak új titulushoz, hanem új vitulushoz is jutnak, vagyis nemcsak a külső parádé növekszik, hanem a háztartás gondjainak súlya is csökken.

Ezt kívánja meg a modern szociális szempont a katonatisztek sorsának helyes mérlegelésénél, az ő sajátos életük feltételeinek méltánylásánál is.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Az Ördög vigjáték. (A. bérlet.)
Péntek: Rosenkranz és Gildenstern vigjáték. (B. bérlet.)
Szombat: Leányvásár, operett. (Bemutató-előadás.) (B. bérletszűnet.)

* A Kölcsey zsúr. A Kölcsey egyesület ma délutáni felolvasása csak félsikérel jár. Külső körülmények is hozzájárultak ehhez, amennyiben az egyik felolvasó: Janovics Jenő, a kulcsvári nemzeti színház igazgatója vasuti balaszt következtében nem érkezhetett meg idejében Aradra. Ezzel a felolvasás programja nemcsak hiányossá vált, hanem a másik előadás szándékos nyújtása által még egyhangúvá is. De az eddigi öt, vagy hat Kölcsey-zsúrból azt is meg lehet állapítani, hogy nem túlságosan érdekes, sőt kissé erősen kategetizáló a felolvasások és előadások javarésze. Új eszmékből, irányokból, szélesebb körű érdekosségre számot tartó témákból csak elvétve hallani valamit az idei Kölcsey-zsúrokon. Pedig kár lenne azt az erős és nagy közönséget elkedvetleníteni, amely ma is szintűl megöltötte a termet. Hiszzenük is, hogy a feladata magaslátán álló vezetőség kissé megélelenti az előadások sorozatát. Négyessy László dr. Mikszáth Kálmánról szóló felolva-

sását nagy érdeklődéssel várták. A kiváló irodalomtanára azonban váratlanul az a feladat is hárult, hogy Janovics elmaradt előadásának hiányát is betöltse. Előadásának illetően megnyújtása azután az egység és összhang rovására történt. Négyessy László dr. különben Mikszáth írói életének változásán kívül főképpen Jókai és Mikszáth összehasonlításával foglalkozott abból a szempontból, hogy mennyire töltötte be a Jókai halálával megüresedett költőkirályi pozíciót Mikszáth Kálmán. Ismertette a nagy palóc jellemző műveit, ezek között a politikai vonatkozásokkal átszőtt Új Zrínyiást. Négyessy dr. előadása után Wagner József dr. zongorakísérete mellett Huszár Károly énekelt el két Petőfi verset, amelyeknek zenéjét Wagner dr. szerezte. A két megzenésített Petőfi vers kottája az aradi könyvkereskedésekben kapható.

* Eltűnt színházi karmester. Temesvárról jelentik: Hamvas Jenő, Krecsánvi Ignác színházvezetésének fiatal karmestere néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. Hamvas távozása előtt igazgatójától nagyobb összegű előleget vett föl és a pénzzel megszökött. Lakásán két nap előtt látták utoljára, amikor holmiját összehozogolta és elvitte. Valószínű, hogy a huszonnégy éves karmester Berlinbe utazott, ahol temesvári szerződése előtt is működött.

* A Szendrey pár vendégszereplése Kassán. Szendrey Mihály és neje Rontay Boriska a napokban Kassán vendégszerepelnek. Hogy milyen darabokban lépnek föl, azt még nem állapították meg.

* Ördög. Molnár Ferenc világhírű vígjátékát, a minden művet államban előadott Ördögöt játsza csütörtök este a színház. A címszerepet ismét Szendrey Mihály játsza, akinek az Ördög egyik legjobb alakítása. A főszereplők különben ugyancsak, mint a bemutatón.

* Leányvásár. Egyre közeledik a szezon legnagyobb eseménye, a szombati operettbemutató. Az utolsó próbák peregnek le délelőttönként és az utolsó rendezési határokat próbálják ki. Az operetthez stilszerű díszleteket készített a színház. A darab első felvonása egy kaliforniai őserdőbeli házat és kertet mutat. A színpad tele van virággal, fákkal és izléses díszítésekkel. A második felvonás egy milliomos jachtján játszódik le. A színház a cselekménynek megfelelő hajódíszletet szerzett be, amely érdekes látványossága lesz az operettnek.

* Rezik Károly gordonkaművész vasárnap hangversenyére még csak néhány jegyet kapni Weisz Leónál.

* Kubelik hangversenye óta Aradon még nem volt olyan érdeklődés, mint amilyen Casals Pablo iránt megnyilvánul. A még meglévő jegyeket Weisz Leó hangversenyrendező-cég árúsítja. Telefon 230.

* Odiseus kalandjai. (Elkészült a legtekintélyesebb moziláger.) Emlékeztetes, hogy a kultúremberiség nagy elismerését váltotta ki az a hatalmas történelmi kép, amely a trójai háborút vitte a moziházaak vászonlapjára. Kétezer ember vonult el ezen a képen a néző előtt, ami beigazolta, hogy a filmgyárak mily nagyarányú apparátussal dolgoznak a hogy a témák feldolgozásánál nem ismernek lehetetlenségeket. Természetesen ilyen nagy előkészületeket és horribilis áldozatokat kívánó filmeket csak nagy ritkán produkálhatnak a filmgyárak. A trójai háború bemutatása óta most készült el ismét egy hasonlóan nagyarányú, sőt még előbbinél is impozánsabb film. Ennek a képek a tárgyát a görög mitológiából vette a filmgyár Odiseus 2000 méteres film. Valóságos remeke a kinematográfiának ez a film, amelyben a legapróbb műanszáig megtaláljuk Homeros hő-

költeményeinek minden klasszikus szépségét. Impozans jelenet, amikor Odiseus háboruba indul s utitársával hajóra száll. Ezt követik a szébbnél szébb részletek. Például szinte páratlanul áll az a mezkapó s lebilincselő látvány, amikor Poseidon rettenetes vihart támaszt a tengeren s Odiseus tutajja darabokra tör, őt pedig a hullámek partra vetik. Bámulni való ennek a jelenetnek a technikai művészsége. Egyszóval kultúreseménynyé avatta a filmgyár ezt a képet, amelyet a vidéken elsőnek horribilis anyagi áldozatok árán az aradi Apollószínház szerzett meg. A premier holnap, csütörtökön lesz. 177

* A két árva. (Az Uránia szenzációja.) Nagyhatású társadalmi drámát mutat be az Uránia. A két árva szenzációs koncepciója, jellemfestésekben gazdag, igaz tárgyú társadalmi zsánerkép, amely még eddig mindenütt óriási sikert aratott. Ezen a szenzációs drámán kívül még több rendkívül mulattató és tanulságos kép szerepel a műsorban. 175

* A színházlatogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

Jóslás 1912. évre.

— Az orosz bárónő látomásai. —

Távirati tudósítás.

Pétervár, január 24.

Az újév kezdetén megszólaltak Franciaország és Anglia legairesebb jósnői, akiknek nyilatkozatait hasábos cikkekben közölték a lapok. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel fogadta a modern próféták jóslásait, amelyek áhitólag föllebentették a jövő titokzatos fátyolát. Most, mint Pétervárról jelentik, Oroszországban is fölbukkant egy jósnő, aki megjövendölte, hogy mi fog történni 1912-ben. Jóslásai nagyon pesszimistikusak s ha csak fele is beteljesedik annak, amit jövendöl, akkor nagy katasztrófák fognak esni évben a világ minden részében lejátszódni.

Az oroszok jósnője Nolde bárónő, aki a pétervári előkelő társaságban a legnagyobb tekintélynek örvend, az 1912. évre jóslja:

Az 1912. év Merkur csillagzat alatt áll. Ebből azt lehet következtetni, hogy minden vállalat, amely személyes érdeket képvisel, eredménytelenül fog végződni. Nagy meglepetések lesznek a politika terén. Szenzációs politikai események várhatók Spanyolországban, Portugáliában és Hollandiában. Spanyolországban valószínűen kikiáltják a köztársaságot. Angolország pedig répek és nagyhatalmak sorsában döntő szerepet fog játszani.

A bárónő ezenkívül sok szenzációs bünesetet ígér és mindenféle más kellemetlen meglepetést, amely a világ minden művelt államát nagy izgalmába fogja ejteni. A németek hódító politikájának az év első felére igen sok eredményt jósol. A második félévben azonban egy egész sorozata a válságos eshetőségeknek Németország világi állását meg fogják rendíteni. Azt látom, — mondja a jósnő — hogy Törökország meg egy tartományát fogja elveszíteni ez évben. Görögországban nagy köztársasági forrongás várható. Kínában és Japánországban a legnagyobb esőndben készülnek világrendítő akciókra, amelyek azonban csak a jövő év elején fognak határozott jelenségeket öltetni. Franciaországban és Amerikában igen nagy belső atalakulások fognak történni, ezenkívül rettenetes vasuti katasztrófák lesznek, amelyek sok száz ember életét fogják elpusztítani.

A királyokról is igen sötét jövendőt mond az oroszok jósnője. Szerinte két király halálosan meg fog betegedni, lehet, hogy mind a kettő meg is fog halni még ebben az évben. Németországot, Perziát, Törökországot és Kínát hatalmas háború fenyegeti. Mindezek a háborúk károsan fognak viselkedni Oroszország politikájára is. Oroszországot különben is az a veszedelem fenyegeti,

hogy déli, keleti és nyugati szomszédaival kellemetlen örszeütközésekbe fog kerülni, ezenkívül az ország déli részén földrengés is fog pusztítani.

Az aviatikáról sem jóval kedvezőt, a jósno azt mondja, hogy ez évben igen sok emberélet lesz az áldozata, de viszont két nagy hatalomnak háborus dolgokban igen nagy szolgálatot fog tenni az aviatika.

K. Lippich Elek új állása.

— Szellőztetett pikantériák. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 24.

Beavatott körökben már régebb idő óta beszélnek, — mi is hirt adtunk róla — hogy *Koronghi Lippich Elek* miniszteri tanácsos otthagya a kultuszminisztériumot és a Nemzeti Múzeum igazgatója lesz. Ezek a hírek a valóságnak meg is felelnek. *Szalay Imrének*, a Nemzeti Múzeum igazgatójának nyugdíjkerényét a minisztériumban már el is intézték és így február elején teljes fizetéssel nyugdíjba megy. A nyugdíjazás oka *gyógyíthatatlan idegbaj*, de különben is *Szalay* már több, mint negyven éve tisztviselő és így teljes fizetését élvezheti. Helyére még február közepén kinevezik *Lippichet*, aki minden előkészület megtesz arra, hogy új állását elfoglalhassa. Ötven ezer koronáért eladta gróf *Zichy Gézának* gyönyörű *Pálma-utca 6. szám* alatti villáját és már most rendezkedik azzal a Múzeum földszintjén levő nyolcszobás lakással, amelyet még ugyan *Szalay Imre* lakik, de a mely a *Szalay* nyugdíjazása folytán üres lesz, hogy a *Lippich* lakásául szolgálhasson.

A *Lippich* távozása szoros összefüggésben áll a közismert botránnyal, amelyet *Róna* és *Zala* inszenizáltak *Lippich* ellen. A felek azonban a tárgyalás előtt hirtelen kibékültek.

A sajtópör megindítását a kormány követelte *Lippichtől* és azt is, hogy esküdtszék előtt tisztázza magát a művészek vádja alól. Hogy miért maradt el mégis a tárgyalás, annak is megvan az oka. A minisztert ugyanis informálták, hogy a sajtópör igen könnyen fölmentésével végződhetik, bárha a tanuként kihallgatott művészek nagyon tompították valóságaiuknak *Lippich* ellen irányuló élel.

El is tekintve attól, hogy az ítélet a legnagyobb valószínűség szerint nem rehabilitálta volna *Lippichet*, egy pikáns akta is nyilvánosságra került volna. Ugyanis a minisztérium egy igen magas állású tisztviselője levelet írt egy arcképfestőnek, aki megfestette már a legtöbb külföldi udvart és aki külföldön nagy vagyont és nevet szerzett. Ennek a festőnek azt írta az a tisztviselő, hogy a *Lippich*-pörben mondjon el minden igazat, ami *Lippichet* kompromittálja. Ezt a levelet a művész elküldte — *Szlavék* vizsgálóbírónak, aki az aktához csatolta. Ezt felolvasták volna a tárgyaláson és ez érthető okokból kellemetlen lett volna, mert kitűnt volna belőle, hogy az intéző körök sem nézik jó szemmel *Lippich* működését és maguk is megtesznek mindent, hogy a pör kompromittálja.

De meg *Lippich* azzal is fenyegetődött, hogyha kiereszokolják a tárgyalást, részten azzal is fog védekezni, hogy díjakat adtak olyan művészeknek is, aki ezt — *politikai szolgálataiért* igényelte.

A sajtópör tehát elmaradt, de kimondották egyben a *Lippich* halálos ítéletét is. Neki távozni kellett, még pedig — régi, szép szokás szerint — fölfelé bukott. Azzal büntették, hogy kinevezik a Nemzeti Múzeum igazgatójává.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Ügyvéd helyett ügynök.* A budapesti VIII. kerületi városbírósnál ez év január 2-án *Ligeti Mór dr.* ügyvéd helyett *Kohn Ármán* ügynök jelent meg felperesként egy tíz koronás ügyben. A tárgyaláson *Simonovics Béla* községi városbíró fölháborodással vette tudomásul az ügynök megjelenését és megbotránkozását a következő szavakkal fejezte ki:

— Gratulálok annak az ügyvédnek, aki magát ilyen emberrel képviselteti.

Ezért a kijelentésért az ügynök becsületsértésért pört indított *Simonovics* ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető járásbírósnál *Baumann dr.* járásbíró és a vádlott községi bíró fölmentette a vád alól, azzal a megokolással, hogy az inkriminált kitétel nem foglal magában meggyalázó kifejezést és a városbíró joggal használta ezt a kifejezést akkor, amikor egy ügyvéd magát a tárgyaláson ügynökként képviselteti. Az ítélet ellen az ügynök felebbezést jelentett be.

§ *Családi háborúság — emberöléssel.* Rácz Tódor aradi 42 éves napszámos múlt év december 14-én megölte *Gligor Miklós* német. Rácz Tódor tudvalevőleg *Gligornéval* és annak családjával ellenséges viszonyban élt. *Gligorné* feleségét és hozzátartozóit az utcán állandóan szidalmazta, sőt többször Ráczék lakásába is behatolt, hogy őket nyugalmukban háborítsa. November 14-én Ráczné a piacra akart menni. Az uton találkozott *Gligor Miklóssal* és annak feleségével, akik őt szidalmazni kezdték, utját állták és nem akarták a piacra engedni. Ráczné sírva ment haza és elpanaszolta a dolgot férjének. Rácz erre *Gligorék* után ment a kérdőre akarta őket vonni. *Gligorné* őt is szidalmakkal fogadta, majd *Gligor* rávetette magát Ráczra és ütlegelni kezdte. Rácz erre kihuzta kését és előbb *Gligort*, majd az asszonyt hasba szurta. A nő hazavánszorgott, ahol fél óra múlva meghalt. *Gligor* csak könnyebb sérülést szenvedett. Az aradi törvényszék ma tárgyalta Rácz Tódor ügyét, akit az ügyészség szándékos emberöléssel vádolt. A cigánytelepnek mintegy negyven lakója volt tanuként beidézve és ezeken kívül is annyi érdeklődő akarta végighallgatni a tárgyalást, hogy az elnök kénytelen volt szuronyos lörtönör a tárgyalási terem ajtaja elé állítani. A kihallgatott tanuk igazolták, hogy Ráczék rossz viszonyban éltek *Gligorékkal* és hogy *Gligorné* Rácz feleségét gyakran minden ok nélkül szidalmazta többek hallgására az utcán. A törvényszék *Nagy Sándor dr.* védőbeszéde után 6 havi fogházra ítélte halált okozó súlyos testi sértés büntetésért Ráczot, a büntetésbe azonban betudta a vizsgálati fogságban eltöltött 2 hónapot. Az ítélet ellen a védő és az ügyész felebbeztek. A törvényszék a vádlottat szabadlábra helyezte.

§ *A zártkörű mulatságból — sajtópör.* Érdekes sajtópört tárgyalt kedden a szegedi ítélőtábla. A sajtópör egy mulatságból keletkezett. A zombori kereskedelmi alkalmazottak a múlt évben zártkörű bálát rendeztek. A bálon csak meghívottak jelenhettek meg. *Herman Ignác* és *Hegedüs Oszkár*, akiket kizártak az egyesületből, meghívó nélkül is megjelentek a mulatságon. A rendezőség nem csapott botránnyal, megürte a hivataln vendégeket. A következő napon azonban a „Bácsmezei Függetlenség” című zombori újságban kinyitlterezték a hivataln vendégeket. „Kiaartam pofozni azokat a toladkodó frátereket, csak a közörségre voltam tekintettel” — írta róluk *Rosenheim Miska*. *Herman* és *Hegedüs* sajtópört indítottak a becsümlő kolléga ellen. A zombori törvényszék huszonnégy napi fogházra vagy négyezszáznyolcvan koronára átváltoztatható pénabüntetésre ítélte *Rosenheimot*. Főlebbezés következtében a szegedi ítélőtábla tárgyalta az ügyet. Megsemmisítette a zombori tör-

vényszék ítéletét. *Rosenheim* büntetését tizenkét napi fogházra vagy kétezznegyven koronára átváltoztatható pénabüntetésre leszállította.

§ *Elítelt királysértő.* *Debrecenből* jelentik: *Lefkovits Vilmos* a debreceni szociáldemokrata párt titkára a múlt évben egy négyfősösen a király ellen éles szavakban kifakadt. Az ügyészség királysér és címén vádat emelt *Lefkovits* ellen, akit ma a debreceni törvénysék 100 korona pénzbüntetésre és politikai jogai felfüggesztésére ítél.

§ *Elítelt csodadoktor.* *Nyiregyháza*ról jelenti tudósítónk, hogy szombaton tárgyalta a nyiregyházi járásbírósnál *Márkus Jenő dr.* vezetésével *Sallay István* ügyét. Ez a furfangos parasztember elhíresztelte *Büdszentmihályon*, hogy ő csodadoktor és huszonöt emberől szedett össze tekintélyes pénzeket szédelgésével. A járásbírósnál *Sallayt*, aki kuruzslásért már tilt, egy hónapi elzárásra ítélte.

Kártérítés a megejtett leánynak.

— Érdekes ítélet. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Érdekes polgári per aktái záródtak le most a Kuria döntésével. A pert körülbelül egy év előtt indította az aradi törvényszéken kis-korú leánya nevében *Sz. J.* aradmegyei gazdálkodó.

Sz. J. nemrég került Aradmegyébe. Egy közeli uradalomtól bérelt 20 hold földet a mintaszerű családi életet élt feleségével a egyetlen leányával, *Mariskával*. A leány feltűnően szép volt és talán ez okozta a vesztét. Az uradalom egyik ispánja szemet vetett a leányra és udvarolni kezdett neki.

A leány nem utasította ugyan vissza az ispán udvarlását, de midőn az megkérte a kezét, visszautasította. Az ispán könyörgött, hogy legyen a felesége, de ezzel csak azt érte el, hogy a leány házukból is kitiltotta őt.

Az ispán ezek után nem mutatkozott tovább *Sz.ék* házábanál. Egy este azonban, midőn *Sz.* maga nem volt otthon, a cseléd azzal állított be a szép *Mariskához*, hogy a fa'uból keresi őt valaki. A leány gyanútlanul kiment az udvarba, ott azonban az ispán várakozott rá, ki megragadta a leányt és egy kocsi-ra dobta. A lakására hajtattott vele és a szegény leány csak reggel került haza kétségbeesett szüleihez.

Az ispán ellen megindult a bünvádi eljárás. Ő ugyan kijelentette, hogy a leányt hajlandó feleségül venni, de a szép *Mariska* még mindig nem akart hozzá menni. Az ispánt el is ítélte, azonban a bünvádi eljárás befejeztével a szép *Mariska* képvisletében az apja kártérítési keresetét indított 10,000 korona erejéig az ispán ellen.

A rendkívül érdekes jogi kérdést az aradi törvényszék a leány javára döntötte el. Az ítélet indoklása szerint az ispán tette által a leány a megvetés bizonyos nemének van kitéve és férjhezmenetele meg van nehezítve. Viszont a történetek mellett is elérheti hivatás szerű célját, a férjhezmenetelt, ha társadalmi állását tekintve, jelentékenyebb vagyona van. A tanuvallomások — mondja az ítélet indoklása — igazolják, hogy *Sz. Mariskának* a férjhezmenetelhez reménye nem lehet, de ha 8-10,000 koronányi hozománya lesz, akkor alapos reménye lehet a férjhezmenetelhez. A törvényszék az indokok alapján 8000 korona kártérítés megfizetésére ítélte a szerelmes ispánt. Felebbezés folytán az ügy a nagyváradi tábla elé került, mely a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Az utolsó fórum, a királyi Kuria ugyan a kártérítési összeget leszállította a 6000 koronára, egyébként azonban a törvényszék ítéletét indoklaival fogva helybenhagyta.

HIREK.

Lincskisérlet egy lelkész ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, január 24.

Szegedről írják ezt a tanulságos történetet: Csonka István szegedi rendőr meghalt és tegnap temették a Mátyás király-téri gyászházból.

A temetési menet, amint az már ott szokásos, kis kerülővel a Rákóczi-utcán és Petőfi-sugáruton akart a temetőbe jutni. Meg is indultak erre, de a lelkész a gyászgyülekezet legnagyobb meglepetésére faképnél hagyta a menetet s a rövidebb úton vágott neki a temetőnek. A halott hozzátartozói megkérdezték:

— Tisztelendő ur, hova megy?

— A temetőbe.

— Miért nem jön velünk?

— Mert nincs megfizetve a hosszabb út.

— Az isten áldjon meg, ne tegyen bennünket c uffa.

— Én nem fagyoskodok senki kedvéért sem, — válaszolta a fiatal pap s hátat fordított a kétségbeesett rokonoknak. Így aztán a gyászmenet papkisérlet nélkül vonult ki a temetőbe. A közönség elkeseredetten kritizálta a pap kegyeletsértő eljárását, a rokonok pedig sirva átkozódtak. Így elkeseredett hangulatban érték ki a sírgödörhez, ahol már türelmetlenül várakozott a lelkész.

— Gyorsan, gyorsan! — szólt a koporsóvivőkre.

Egy emberből erre kitért a keserűség;

— Tisztelendő ur, — szólította meg a lelkészt, legyen szives, mondja meg a gvardián urnak, hogy máskor ne részesítse káplánt küldjön temetésre.

A pap főlháborodottan fordult a rendőrökhöz:

— Kísérjék be ezt az embert!

A furcsa kívánságot természetesen a rendőrök, akiket szintén bántott a pap eljárása, nem teljesítették. Egyszerűen csak fölirták az ember nevét.

A pap gyorsan beszentelte a koporsót, aztán a kántor és ministráló gyerekek kíséretében sietve távozott. Ekkor tört ki a gyászközönség tagjaiból az elkeseredés:

— Komisszág, amit csinált!

— Az ilyen ember nem pap!

— Le kell hazni róla a reverendát.

— Próbáljon csak nekünk még egyszer a szószékről hazudozni!

Különösen az asszonyok háborogtak: Reprodukálhatatlan szavakat kiáltottak a papra, majd görönggyel, hóval kezdték dobálni. A pap meggyorsította lépteit, de körülbelül ötven főnyi csoport üzde vette s az úton folyton szidták, becsmérelték, dobálták.

Az izgalmas üldözés a temetőből a kolostor kapujáig tartott s a megrémült lelkészt talán meg is lincselik, ha futásban nem keres menedéket. A tömeg természetesen az úton alaposan megszapordott s amikor a pap eltűnt a kapu homályában, még sokáig tüntettek a kolostor előtt.

— A külügyminiszter súlyos beteg. Bécsből jelentik: Aehrenthal külügyminiszter egészségi állapota egyáltalán nem javult az utóbbi napokban, sőt inkább rosszabbodott, annyira, hogy orvosi tanácsára minden munkától és izgalomtól tartózkodnia kell. Az orvosok szivgyengeséget állapítottak meg Aehrenthalon. Az orvosi vélemények valószínűvé teszik, hogy a külügyminiszter a legközelebbi napokban le-

mond állásáról és nyugalomba vonul. Holnap még nagy orvosi konziliumot tartanak a külügyminiszter betegágyánál és ennek a konziliumnak határozatától függ, hogy Aehrenthal csakugyan beadja-e lemondását.

— Szobafogságra ítélt trónörökös. Belgrádból jelentik: Hónapok előtt nagy feltűnést keltett az a leleplezés, hogy „Összetartás vagy Halál”, máskép „Fekete Kéz” címen titkos társaság alakult, melynek nagyobbára katonatisztek a tagjai. A gyülekezet a királyt is foglalkoztatta, amennyiben a trónörökös, mint a szerb hadsereg főfelügyelője a hadügyminisztert arra kérte, hogy járjon el szigorúan azokkal a tisztekkel szemben, akik ennek az egyesületnek a tagjai. A hadügyminiszter bevádolta a trónörökösöt a királynál, hogy átlépte hatáskörét, amire a király szobafogságra ítélte a trónörökösöt, aki emiatt lemondott a hadsereg felügyelői állásáról.

— Ottenberg Tivadar az országos közlekedési tanácsban. Mint a hivatalos lap mai száma közli a kereskedelemügyi miniszter Varjassy Lajos dr.-nak, az aradi kereskedelmi és iparkamara titkárnak az országos közlekedési tanácsban viselt tagságáról történt lemondását, valamint Ottenberg Tivadarnak, ugyanezen kereskedelmi és iparkamara elnökének az országos közlekedési tanács tagjává történt megválasztását tudomásul vette.

— Megrendszabályozott fűszolgabírák. Nagyváradról írják: Fráter Barna alispán meggyőződött róla, hogy némely fűszolgabíró nem tartózkodik állandóan a járás területén. Ennek következtében ma szigorú bizalmas rendeletet intézett Bihar megye összes fűszolgabíráihoz. Határozottan elrendelte, hogy csak szükséges esetben távozzanak el a székhelyükről és a hivatalos órák idején a hivatalukban tartózkodjanak. Ha pedig bármely okból el kell hagyni a vezetésekre bízott járás székhelyét, minden esetben az alispánnak jelentésük be, vagyis a távozásra engedelmet kérjenek.

— Hátasság. Stauber Andor dr. aradi hatósági orvos e hónap 28 án tartja esküvőjét Aradon Singer Rózsikával.

— Az olaszok egy osztrák gőzös ellen. Párisból táviratozzák: A Figaró tegnap későn éjjel azt a távirati értesítést kapta, hogy az olaszok az osztrák Lloyd Brégenz gőzöst a Vörös tengeren Perim sziget mellett megállították és lefoglalták. Triesztből azt jelentik, hogy az osztrák Lloyd igazgatósága nem kapott erről hírt, de az igazgatóság kijelentette, hogy ha az olaszok a Brégenz gőzöst valóban megállították, akkor csak blokádjogukkal éltek. Alig mulik el nap, amelyen az olaszok gőzösöket meg ne állítanának és rajtuk hadi csempészárat ne keresnének. Mielőtt állna a dolog, ha az olaszok a gőzöst lefoglalták volna, de a gőzös kapitánya ebben az esetben azonnal táviratozott volna, ami eddig nem történt meg.

— Szerencsétlenül járt nagykereskedő. Ma délután fél három óra tájban Hunyady József nagykereskedő, akinek az Andrássy-tér 7. számú házában norinbergi áruraktára van, az üzlet egyik állványáról kézi létra segítségével árut akart levenni. A nagykereskedő a létra legfelső fokán állva valószínűleg szédülés következtében egyensúlyt veszített, a létrát maga alól elrugta és oly szerencsétlenül esett a földre, hogy jobb lábát tőrden alól eltörte. A rendőrség részéről Berec Ferenc ügyeletes rendőrkapitány, továbbá Prohászka László tb. főorvos jelentek meg és az első segély nyújtása után a mentők a súlyosan sérült embert lakására szállították.

— Szerencsétlenül járt aradmegyei gyógyszerész. Végzetes baleset történt ma délután az aradmegyei Honfő községben. Abeszku Virgil román gyógyszerész ma délután a patikája laboratóriumában foglalatzkodott. Abeszku ugyanis az Optimusz nevű sóborszeeszt készíti és hozza forgalomba. Ma is ennek előállításával foglalatzkodott. Szeeszt forralt egy nagy vasedényben. Azt még nem állapították meg, hogyan és minek következtében, de a tartály, amelyben a szeeszt forralta, fölrobbant és az arcát, fejét, kezét teljesen összeégette a forró folyadék. A robbanásra berohant a patika egyik alkalmazottja és kétségbeesetten látta főnökét a földön feترangeni, jajgatni. Az arca a fölismerhetlenségig összeégett. Azonnal orvost hívtak, aki bekötözte a sebeket. A gyógyszerész állapota rendkívül aggasztó. Ha állapota megengedi, valamelyik szanatóriumba, vagy kórházba szállítják.

— A mulató Temesvár. Általános drágaság, nehéz megélhetési viszonyok, ezek a szomorú jelzők dominálják ma a nyilvános élet küzdőterét. S ime mégis! Egy szürke statisztika ríktóan rácsófol a szomorú helyzetre, a nehéz megélhetésre. Az elsőfokú iparhatóság kiutatása szerint az elmúlt esztendőben Temesvárott nyilvános zeneengedély címén befolyt 12 675 korona, éjjeli zene címen pedig 6800 korona. Vagyis közel huszezer koronát zenélt el a drágasággal, inséggel küzdő mulató Temesvár! Az 1910. évben ezen a címen 12 000 koronát mutatott fel a statisztika. Mert minél nagyobb a nyomorúság, annál vigabb az élet!

— Betörők a körösbányai adóhivatalnál. Brádi tudósítók jelentik, hogy keddtől szerdára virradó éjjelen a körösbányai királyi adóhivatalnál betörők jártak. Két ablakszemlet betörték és a vasrácsot betörőszerszámok segítségével kifeszítették. Annaira azonban nem tudtak haladni, hogy bejuthattak volna. Ugy látszik attól tartottak, hogy valaki megzavarja őket munkájukban és néhány betörővas hátrahagyásával elmenekültek. Ugy a körösbánya, mint a brádi esendőrség nagy buzgalommal nyomoz. Brádon Hansenblasz esendőrhadnagy körültekintően vezeti a vizsgálatot.

— Ahol tilos a csárdás. E cím elolvasása után mindenki bizonyára rögtön kitalálja, hogy a csárdást, bár szép hazánk határain belül, de idegen ajku honfitársaink mondották tilosnak valami szépen sikerült nemzetiségi tánc mulatságon. Az olvasó nem téved: az egyetlen népszerű táncot a csanádmegeyi Sajtény községben tiltották meg az egyik mulatságon, amelyet román hazafiak rendeztek a napokban. Mint egyik jelenvolt olvasónk írja, a mulató közönségnek egy része kezdte megenni a román táncokat és csárdást követelt. E célból néhányan fölkeresték a főrendzót, aki kijelentette, hogy a cigány, ha többen kívánják, rázendíthet a csárdásra. A csárdásból azonban nem lett semmi: alig kezdett bele a cigány, az első és néhány taktus után szinte megdühödve rohant oda egy vajdahunyadi banktisztviselő és „ez román multság!” fölkiáltással rátette a kezét a primás hegedűjére. Néhányan, akik már táncolni kezdtek, a hölgyek kívánságára hivatkoztak, a kitűnő nemzeti érszáú ifja azonban még a hölgyekre való tekintettel sem engedett a negyvennyolcából. Így történt, hogy mivel a rendezők bölcs tartózkodással a vállukat vonogatták, a csárdás röviden és kiméletlenül száműzetett.

— Községi orvosválasztás Ujaradon. Pollák Mór dr. elhunytával megöregedett községi orvosi állást választás útján ma töltötték be. Megválasztották Holtz Antal dr. ujaradi orvost.

— Vadász szerencsétlenség Ujaradon. E hó 23 án Morschl József ujaradi építész és Gémesi Béla bírósági végrehajtó vadászatra mentek és amidőn egy árkon átugrottak, Gémesi vadászfegyvere elsült és az egyik lövedék Morschl építész lábát és combját találta. A seb, az orvos kijelentése szerint, igen veszélyes.

— Leleplezett osztrák szélhámos. Newyorkban élő osztrákok és magyarok körében az utóbbi hetekben feltűnt egy nagyon elegánsan öltözött fiatalember, aki mindeütt mint Benedikt Mórionak, a Neue Freie Presse kiadó-tulajdonosának fia mutatkozott be. Ily módon előkelő diplomáciai körökbe is bejutott, jó összeköttetéseket szerzett, mert mindenütt szívesen látták a nagytekintélyű bécsi lap milliommos kiadójának fiát. Senki sem gyanította róla, hogy szélhámos, mert nagyon ériett ahhoz, hogy hamar megkedveltesse magát. A newyorki osztrák egyesületben 500 dollárt jegyzett egy bécsi operettársaság javára. — A pénzt nem is merték tőle kérni, gondolták, egy Benedikt ugyanis megfizeti azt. Az előkelő társadalmi élethez azonban pénz kellett. — Az ál Benedikt kezdett kölcsönöket kérni. Felkereste a külföldi lapok newyorki levelezőjét, sőt a Neue Freie Presse levelezőjét is és pillanatnyi pénzzavarára hivatkozva, nagyobb pénzeszeget kért kölcsön. Kapott is pénzt és tovább folytatta az előkelő életmódot. A minap egy társaságban, ahol több osztrák és magyar is jelen volt, azzal dicsekedett, hogy Roosevelt Tivadar meghívta magához és elsőosztályú szabadjegyet is adott a long-islandi vasútra. A társaságban volt Braun Márkus, volt magyar kivándorlási biztos is, a kinek gyanus volt az idegen. — Táviratozott Bécsbe Benediktnek, hogy van-e neki fia, vagy rokona Newyorkban. — Másnapra megjött a tagadó válasz. Ugy látszik azonban, az ál Benedikt is megsejtette a dolgot és elűnt Newyorkból.

— Vétkes bukás. Budapestről jelentik: Krammer Arnold kereskedő 1909. februárban ruha és fehérnemű-üzletet nyitott a Szondy-utca 9. számú házban azon a 4000 koronát, a melyet állítólag feleségével kapott hozomány-kép. Az üzlet kezdettől fogva rosszul jövedelmezett és Krammer Arnold már a következő 1910. év elején fizetéképtelenségbe jutott és ezt a hitelezői védegyesületnek be is jelentette. Fizetéképtelensége tudatában azonban mégis nagyobb árumegrendelést tett és a csődkérvény elmulasztása által alkalmat nyújtott egyes hitelezőjének arra, hogy ellene végrehajtást vezessenek. A csődbejutás után Krammer üzletét március 14-én elárveresték a 12 000 korona passzívával terhelt üzlet elárverezéséből mindössze 755 korona folyt be. A hitelezők tehát követeléseikre egy fillért sem kaptak. Az üzletet az árverésen Krammer Samu vette meg Krammer Arnold feleségének javára, a ki ezt az üzletet a saját neve alatt tovább vezette. Az ügyesség Krammer Arnold ellen vétkes bukás vétsége miatt tett vádat. Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a büntető-törvényszék Makutz dr. bíró elnöklésével a vádlott kereskedőt Balázs dr. ügyész indítványa után vétkes bukás vétségéért száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Anya és anyós egy személyben. Pécsről írják: Ritka szép kettős menyegző folyt le Dunaszekes községben. Ugyanis Rudnyánszky László majsai lakos örök hűségét esküdött özvegy Gombos Sándornénak, másnap pedig az előző napi vőlegény fia, Rudnyánszky Róbert, meg az előbbi menyasszony leánya, Gombos Bicsike mondták el egy "hottomiglan-holtodiglan"-t.

— Aki ékszerrel csal. A tegnap este le-tartóztatott Galambos János tárcadobó viselt dolgai felderítésével foglalkozott ma az aradi rendőrség, mert Green Nándor azt hiszi, hogy a csaló által beismerett egy bűncselekményen kívül többnek elkövetését is rá fogja bizonyítani. Galambos ugyanis csak azt ismeri el, hogy Nagy Zsófia cselédleánytól sikerült nyakláncát kicselelnia, állítása szerint azonban több család nem terheli a lelkét. A rendőrség abban a véleményben van, hogy nem is Galambosnak hívják. Nem találták nála semmiféle okmányt, kivéve a budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár megbízó levelét, amely szerint Galambos az intézet sorsjegygőgnöke volt. Green főkapitány azonban megállapította, hogy öt hónap óta nem folytatta lakatos mesterségét Galambos és hogy ez időn belül Tamesvározt is követett el tárcadobással csalást. Tény ez is, hogy még a múlt év szeptember hónapjában Aradon járt és Zinner Vilmos ékszerésznél megjelent, ott jegygyűrűket rakatott maga elé, majd hosszabb ideig válogatott köztük és vásárlás nélkül távozott. Az ékszerész csak később vette észre, hogy vevője meglopta és több gyűrűt vitt el magával. Akkor feljelentést is tett a rendőrség, de a nyomozás eredménytelen maradt. Zinner üzletében akkor jelen volt egyik aradi kártársa ma a rendőrségen felismerte Galambosban a tolvajt. A rendőrség megkereste a csaló születési helyének hatóságát, továbbá Budapesten a hatóságokat, hogy előzetére vonatkozó adatait kapjon...

— Senki fia. A Ferdinánd uca egyik kapujában ma este 10 órakor alva találták Szűcs Lajos 11 éves fiút. A kis Szűcs fiú Pécskáról szökött meg hátfőn és begyalogolt Aradra. Pécskán Virág Györgynél volt nevelőben Szűcs Lajos, akit az állami gyermekmenhely adott ki nevelőbe havi tíz koronáért Pécskára. Nevelőanyja azonban rosszul bánt a fiúval. Az apátlan gyermek Aradra szökött, hogy itt szolgáló édesanyját megkeresse. Hátfő óta éhesen, itt ott egy kis kenyéret koldulva kóborolt Aradon, amíg ma este rá akadhat és állták a rendőrségnek, hogy juttassa vissza a menhelyre.

— A rendőr verebe. Budapestről írják: Tízenny főtos hidegben, a Margitid felől áramló fagyos szél sodrában rendületlenül állott a miapdélután az 1812. számú rendőr a széles Lipót-körut kocsijának keleti közepén. Alig alig járt valaki az utcán, ellenben a közeli kávéház zsúfolva volt melegező vendégekkel. Egy erősebb szélroham, amely ugyancsak megrázta a csupasz fákat, egyik ágról lesodort egy kis verebet, a mely dermedten gubbasztott odafönn. A rendőr tanúja volt a kis szárnyas tragédiájának, de észrevette a dolgot két inasgyerek is, aki hamarosan fölkapta a félig megfagyott állatkát. Ugylátszik, a rendőr csak erre várt. Az időjáráshoz méltan, fagyos nyugalommal lépett a két gyerekhez, akik magrettenve, el akarták rejteni a verebet.

— Csak ide vele, — mondta a rendőr.

A fiúk természetesen nem mertek ellenkezni a hatalmas férfival. E közben kis csoportosulás támadt körülöttük s akadtak, akik tanácsosul szolgálták a veréb sorsát illetően.

— Majd én beviszem a kávéházba, hadd melegedjék föl, szolt a kávéház piccsre, akit a csoportosulás oda vonzott.

— Adják csak ide! — mondta a sarki gesztenyesütő asszony.

A rendőr némán fogadta a tanácsokat, azután bő zsebébe csuszította a kis madarat, majd válasza se érdemesítve senkit, elszállt onnan. Amikor két óra múlva fölváltották a helyén, bement foglyával a jól fűtött órszobába. Ott természetesen hamarosan életre kelt és erőre kapott a veréb, amire a rendőr — igazolás nélkül elbocsátotta.

— Páratlan alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. 6029

— Letár előtt rendkívüli árszállítás legfinomabb készletek, muff ridikülők, finom bőrárak, szép színházi táskák, színházi látszó-vek és más árukban rendkívüli occációs áruk, Hegedüs Gyula kereskedésében Arad, Andrássy-tér 15. Telefon 506.

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papíráruk nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyujdonságok raktáron. Nagyválasztéku könyv- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. Kerpel Izsónál, Aradon. Telefon 385. 4871

— Lux cikkek és álarok Kerpel Izsónál. 4871

— Medgyaszay Vilma a világhírű cabaret művész nő így ír a dr. Bíró főle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az ön által készített „Havasi Gyopár Crém“ a legkitűnőbb arokrém! Mindenkinek ajánlhatom. Kitűnő tisztelettel Medgyaszay Vilma. 5093

— Karácssenyről maradt divatlevélpapírok dobozokban, óriási készlet a Weitzer János-utcában egyesített könyv- és papirkereskedésünkben olcsón árusítatnak. Telefon 517. Ingusz I. és Fia.

— Bíró Lajos: Gloria és Kober Tamás Komédiák (a szerzők e két legkiválóbb ujdonsága) 442 és 424 old. tartalommal, nagybetűs nyomással. vászonkötésben 1 kor. 90 fill. értékével kaphatók Kerpel I. könyvkereskedésében. 4187

— Egy Kárpáti-főle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4676

TARKASÁGOK.

(A zálogházi számok) Egy aradi hivatalnok jogász fia a napokban hazajött látogatóba Budapestől. A fiú Pesten jól élt s így természetes, hogy a zálogház jótékony intézményével hamar megismerkedett, haza Aradra azonban már hiánytalan ingókkal érkezett. Am egy kicsit feledékeny volt: a ruhákon rajta felejtette az ominózus zöld kis számokat.

Második napja volt már a fiú Araden, mikor az ebédnél megkérdezte tőle az édesanyja:

— Mond csak fiam, mik ezek a kis zöld számok a télikabátodon, meg a felöltődön?

A fiú nem jött zavarba.

— Azok a számok? Ja! Tudod mama, az egyetemi előadásokra nem lehet csak úgy bemenni! Előbb le kell tenni a ruhátárba a kabátot. Ott tették az én kabátaimra is a számot.

Csend. Ugylátszik, mintha a dolog el lenne intézve. De egy kis idő múlva a mama újból megszólalt:

— És mond csak fiam, a nadrágot is le kellett vetni a ruhátárban?

(Érdekes, nagyon érdekes.) Egy aradi professzor szórakozottságáról sokat beszélnek a városban. Az, hogy vagy nyakakendőt felejt el felvenni, vagy gallért, még a kisebbik dolog, de néha magyarázata közben is, tiszta szórakozottságból, furcsa dolgokat mond. Talán a koronája ezeknek az alábbi kis szemelvény:

— Plato és Aristoteles — magyarázza a professzor ur hallgatóinak — az ókor e két nagy

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe Arad.

301

Frack, smocking, redingot és jaquet öltönyök készen és mérték szerint kifogástalan kivitelben.

filozofusa, érdekes trifoliumot képeznek. A trifoliumnak ugyan, sajnos, csak két levele van, de éppen ez az, ami érdekes.

(A kedélyes adós.) Sokan vannak Aradon, akik szeretnek szépen öltözködni, de kevesen, a kik szeretnék a ruhákat — ki is fizetni. Egy meg-rögzött adóshoz, ki különben közismert „lebeman“ a napokban a szabója felszólító levelet írt.

— Igen tisztelt cím! Könyveim átvizsgálása alkalmával — mondotta a levél — konstatalom, hogy b. számlája 230 koronával van megterhelve. Miután megambak is nagyobb fizetéseket kell most eszközölnöm a helyzetem igen válságos, kérem, hogy számláját mielőbb egyenlítsse ki.

A levél elküldése után két nappal megérkezett — a válasz. Igen rövid volt:

— Tisztelt cím! Azt sem tudom, hogyan rendezzem a saját ügyeimot, es k nem kívánja, hogy az ön adósságait számláljam?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. Gy. 1. Gyárakat, cégeket nem ajánlhatunk. Szinte lehetetlenség is azokat mind felsorolni. 2. A főrendiház és képviselőház tagjainak névsorát megtalálja a „Magyar országgyűlés“ című könyvben, amelyet Vásárhelyi Ferenc szerkeszt a amelyet a Jókai nyomdában. (Budapest Thököly ut 28. szám) megkaphat. 3. A Kaszinók címét se tudjuk megadni.

R. Sok gyakorlat, sok olvasás után talán ir használhatót is.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS.

= Feloszló pénztézet. Szabadkáról írják; Az ada moholi hitelintézet r. t., — amely harminc évi időtápra alakult, — most hogy ez az idő letelt, kimondta a feloszlást. Az intézet eddig zavartalanul prosperált, üzletkörtét most részben az adai hitelintézet r. t., részben a moholi hitelintézet r. t. veszi át.

= Válságba jutott pénztézet. Szabadkáról jelentik: A bezdáni takarékpénztár r. t., amely öngyilkossá lett vezérigazgatójának Tavaay Lajosnak sikkasztása folytán, nagy megrázkódtatást szenvedett, alighanem csődbe kerül.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Működés indult.)

Budapest, január 24

Készáru.

Amerikai 1/4-el olcsóbb. Kínaiak, vételre vár megfelelő, 10 ezer m. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

Dél 1 órai
születés 2 órai

Buza 1912. áprillist 11.84 - 11.85 11.81 - 11.82
Buza 1912. májusra 11.72 - 11.73 11.71 - 11.72

Buza 912 októberre 1.16 - 11.07 11.03 - 11.04
Buza 1912. áprillisa 10.40 - 10.41 10.37 - 10.38
Rozs 1912 októberre 9.13 9.14 9.10 9.11
Tengeri 1912 májusra 8.78 - 8.79 8.74 - 8.75
Zab 1912. áprillisa 8.82 - 8.83 8.80 - 8.81
Zab 1912. októberi 8.43 - 8.44 8.42 - 8.43
Arak 50 kilonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Január 24 —

Magyar aranyjárdék 4 ^o / ₁₀₀	110.25
Magyar koronajárdék 4 ^o / ₁₀₀	90.75
Magyar koronajárdék 3 ^o / ₁₀₀	78.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ^o / ₁₀₀	90.75
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.25
Magyar nyereséménysorsjegy kölcsön	110.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	49.—
Osztrák járadék papírban	90.76
Osztrák járadék esztibe	94.—
Osztrák járadék aranyban	1.4.—
Osztrák koronajárdék 4 ^o / ₁₀₀	0.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	169.—
Osztrák-magyar bankrészvény	20.—
Magyar hitelbank-részvény	851.25
Osztrák hitelintézet részvény	851.75
Osztr.-magy. államvasuti részvény	725.—
90 frankos arany (Napoleonkor)	19.19
Német birodalmi márka	117.47
London vista	240 34 ¹ / ₂
Páris vista	95.40
90 márkás arany	28.52

A Temesvári Lloyd-Társulat

tereménysornokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonkénti koroná értékekben.)

1912. január 24.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10.85 - 10.90
77	10.95 - 11.00
78	11.05 - 11.10
79	11.10 - 11.15

Buza (Temesvári kerek. áru):

75 kilogrammos	10.75 - 10.80
Rozs	9.30 - 9.35
Arpa	8.60 - 8.70
Zab	8.80 - 8.90
Tengeri	8.05 - 8.10

Felélős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1912. január hó 25-én

A) cseriát

A) bérlet.

Az ördög.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

László	Várnai Jenő.	El. a	Harmath J.
Jolán	Novák Irén.	Selyem Cinka	Vendrey V.
János	Déli Lajos.	András	Ajtsy Odón.
Az ördög	Szendrey M.	Kövr asszony	Benkóné P.

Kezdete este 7/8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-terti új Lloyd-palotában.

Magyar Tudományos Színház Aradi színház

Ma csütörtökön, 1912. január 25-én:

1. Anarobisták repülőgépen. Látványosság.
2. Odysseus kalandjai. Homeros örökzép hősköteménye 48 jelenetben.
3. A papucshős boznya. Kacagató.

Az előadások kezdete délután fél 6 órától folytatódagossan 11-ig tartanak.

URANIA

szegőfénykép színház.

1. úr Simonyi-mos 1. szám, Szabadkától 100 méterre.

Ma csütörtökön, 1912. január 25.

Csak két napig!

1. Lemke bevonul. Mulattató. — 2. Brazíliai állatvilág. Természet után. — 3. Az elkényeztetett asszonyka. Humoros.

4. A két árva. Dráma 3 felvonásban. Sláger kép.

Kezdés 8 óra, a fél 6 órától kezdve este 11 óráig.

Arad: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

NYILTÉR.*

Tekintetes

Sebes Béla urnak,

Varga Imre temetkezési vállalat főnökének.

Arad.

Édes atyánk elhalálása alkalmával Ön a temetés rendezésénél oly tapintatos kegyeleti érzéssel járt el, hogy indítatva érezzük magunkat Önnek ezért hálás köszönetet mondani. Nemcsak izléssel, hanem a gyászolókat ért bánat gondos figyelembevételével, ritka lelkiismeretességgel és előzékenységgel volt segítségünkre a mi gyászos szertartásunknál. Arad, 1912. január 24.

Tisztelettel,

879

Rettenbacher család.

Egy még eddig nem létezett újrendszerű

aquisitóra keresünk intelligens

hölgyeket, urleányokat és urakat,

kik kevés utánjárassal nagyon sok pénzt kereshetnek.

A cikkre a közönség minden rétegének szüksége van, felkereshetők családok, hivatalok, üzletek. A terjesztése nagyon könnyű, a foglalkozás előkelő.

Jelentkezés ma. csütörtökön d. e. 10-12 óra között Fehér Kereszt szálloda, I. emelet. 5. sz. 872

Legújabb divatu
estélyi és alkalmi **cipők**

Valódi amerikai ut-
cai, vadász, sár-és

hó cipők.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPOK.

Egységárban: 1216

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Kétszázötven forinttal.

Mindennemü

sóshalak

valamint friss

dunai halak

legolesobbban csakis nagyban kaphatók

Holdengraber Jeremiás-nál

Brassóban.

Csak azoknak a cigarettázoknak
 a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni.

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
 70 - 12
 1 doboz (100) hüvely 70

Orvosi tanácsra a lapok szomáttalán de minden lapocskában benne van a védő és a gyáros albizonyos...
 "MUDIANO" viznyomása

Kapható: Huszerl M. dohánykülönlegességi arudájában. 5304

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1911. évi 17184. számú végzése következtében dr. Köpf János ügyvéd által képviselt Kovács Soma és Társa javára 110 K s jár. erejéig 1911. évi november hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2210 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: vetőgép, tengeri, buza, csikó, borju, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróóság 1911. évi V. 365. számú végzése folytán 110 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. évi július hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 78 korona 11 fillérben bírólággal már megállapított költségek erejéig, Kerülsön leendő megtartására 1912. évi január hó 29 ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1912. évi január hó 14. napján.

Balassa, kir. bir. végrehaj

Ujabb felhívás az adózó közönséghez.

Ismételve felhívjuk mindazokat, kik a III. oszt. kereseti, tőkekamat és járadék-adóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben se nem adták, hogy ezt a vallomásukat f. évi január hó 31-ig annyival inkább adják be, mert elenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíttatni.

Arad, 1912. évi január hó 21.
 A városi adohivatal.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R. T.
 legkitünőbb és legizletesebb idénysőre a malátadus

SZENT JÁNOS-SÖR

folyó hó 26-ától kezdve Aradon kizárólag a „Vadászkürt“ és a „Központi Szálloda“ éttermében valamint a helybeli főraktárunk. an lesz kimérv. 374

Vidéki rendelések aradi főraktárunkhoz:
ÉLES ÁRMIN
 csemege- és fűszerkereskedőhöz intézendők.

Huszerl

Ólom

ingvételeire keresztetik

Önnek szépnek kell lennie!

Használjon Ön pár napig FOLDES-féle

Margit-Cremet,

és tapasztalni fogja, hogy arcbőre minő változáson megy keresztül.

Arcbőre megifjodik, üde rózsás, harmatos lesz, dacolni fog az időjárás és a kor minden befolyásával, szeplők s májfoltok eltűnnek.

A Margit-cremet a legmagasabb körökben használják, mert zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.

Kistégely 1 korona, nagy 2 korona
 Szappan 70 fillér. Poudert 1 K. 20 f.

Gutori Földes Kelemen gyógyszertára
 ARADON.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen ízbiznyadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!
 Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeros kiirtására.
 — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —
 Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszántató szer.
 Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.
 Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —
 Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag: 1844

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában
 Arad, Szabadság-tér.

PANKER F. VIKTOR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, ARAD, FÁCZÁN-UTCZA 6. SZÁM. TELEFON 590. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, um: épület vasalásokat, vaskerítéseket, sir rácsokat, takaréktűzhelyeket, acél lemez redőnyöket, vasszerkezeteket és mindennemű javításokat pontos kivitelben és jutányos áron. Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.
A n. é. közönség b. pártfogását kér kiváló tisztelettel:

5745

PANKER F. VIKTOR.

Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

MOTOROS TŰZIFA FŰRÉSZELO GÉPEIM

a nagyközönség rendelkezésére állanak. Megrendeléseket egy öltől kezdve, Fácán-utca 6. sz. alatt, telefon 590. sz. sziveskedjenek feladni.
Kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány teraszó és mozaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserepet, téglát, vasbetétes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságu itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetétes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5841

Ne mulassza el!

szükségletét beszerezni
felkeresni vételekény-
szer néki!

Vogel László

Művészi és ókszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Uj leányiskola-épület.

Telefon
szám 23.

Fésülönő

10 évi gyakorlattal, ajánlja magát intelligens urinökhöz. Elvállalja a mai kornak megfelelő legdivatósabb és legizlésesebb fésüléseket. Ugyisintén kioktat tanulóleányokat

Hoffmanné,

Bercsényi-u. 29. szám.

209

Molnár Antal

épület- és bútoreasztalos

Arad, Kápelna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák készítését, ugyanígy modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszerzési ferrása.

Szives pártfogást kér kész szolgálatl 895

Molnár Antal,
épület és bútoreasztalos.

Jóerkölcsű fiu tanulóul felvétetik.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színe, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

1 üveget ingyen láda és csomagolásalbérmertve küld. 1524

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővessző és szőlőtőlvány termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi termésből nagymennyiségű kiváló szép fajta, a **dugyókeresztű bor és esemegei** 5057

SZÖLLŐOLTIVÁNY

ugyisint szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres **Biparis Portalis** szőlővessző körül eladásra mérsékelt áron mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Halló!!

Most érkezett meg Hamburgon át 500 kgr. valódi

Kinai

császárkeverék

Thea

10 deka 60 krajcár.

Egyedüli lerakat

Németh Imre

cukorka kereskedésében.

Főüzlet:

Ferray-utca 2 a. sz.

Fiók üzlet:

Andrássy-tér Központi szálloda mellett.

Telefon 418.

Változkodók figyelmébe!

Világos világítási berendezéseket

cellárokkel

együtt kedvező ártól feltételek mellett szerezni és szállítani

KOCH DÁNIEL

Világos világítási berendezéseket vállalunk

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Külön kelegye-osztály.

Versenyen kívüli olcsó árak.

Taft selyem jupon darabja 5 frt 80

Changan Taft jupon 4 frt 50

Moire selyem jupon ... 3 frt 90

Herveth-fűző,

legújabb facon, egyedül nálunk kapható, darabja ... 3 frt 50

Asztalneműekben

alkalmi vétel — melyre a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívjuk.

Kész fehérneműben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **óriási raktárt tartunk.**

Női chifon ing ... 1 frt 40

King vászonból kézi himzéssel ... 1 frt 75

Madapolanból, mosott chifon ... 2 frt 60

Valódi szepességi törülköző ducetje ... 4 frt 25

Alsó lepedő varrás nélkül darabja ... 1 frt 40

Alkalmi vétel

nagy szőnyegekben, csekély szépség-hibával.

Saját készítményű paplanok, cloth-caschmir és selyemből állandó raktár.

Ujabbán érkezett vászonmaradék.

Pamuth-vászon, rendes forgalmi ára 45 kr., most 33 krajcár.

Rumburgi és irlandi, rendes forgalmi ára 1 forint, most 70-75 krajcár.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

DIVAT- ÉS KELENGYEÁRUHÁZA ARADON.

Kérjen kelegye-árjegyzéket.

VAJDA JÁNOS-NÉ

előnyomda, himző és fehérnemű varrodája

ARAD, Deák Ferenc-utca 32. szám.

Elvállal összes e szakmába vágó munkákat, ugy-
szintén **férfi és női kelengyét divatlap**
szerint, fehér- és aranyhi nzéseket és bár-
milyen javításokat legpontosabb kivitelben, legjutányo-
sabb árakban. 261

Üzleteltem gyors és figyelmes kiszolgálás!
Urileányok oktatásra felvétetnek.

Szalkai Arminé

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13

Női, férfi és gyermek ke-
lengyék készítése rövid idő alatt,
legfinomabb hozzávalókkal, első
rendű kivitelben készülnek. 4091

Szines és fehér himzéseket
ugyszintén **fehérnemű**
varrások olcsó árban
készülnek.

Alkalmi ajándéknak
nagyon alkalmas finom vászon zseb-
kendők, slingelt vagy azzurozott szél-
tel, himzett sarokkal tetszés szerinti
monogrammal 80 krajcárért kapható.
Óriási választék.

Mindenkinek érdeke

hogyan hol szerezzék be olcsón és jó
minőségben a közelgő farsangi
időnyre cipőit, kalapját vagy más
aridivat szükségletét, a köztudat-
ban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forrai-utcában az
egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor.
Férfi zsevró bergst. 10 kor., gum-
bos 12 kor. Női alkalmi félcipők
már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy
választék. 4011

Alkalmi vétel és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Mimerita-palota.

Zálogéledulék

arany és ezüstművek, gyémánt és bril-
lans tárgyak a legmagasabb árban meg-
vásárolnak vagy más tárgyra átcsereződnek

TELEFON 438.

TELEFON 431

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koró-
nák ideálisan szépen, rágeera
kötődnek, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos (ny házában.) Telefon n. 668.

4271

Csak a
minőség

6681

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége

elsőrangú

Vas- rézbutor, sodronybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönség-
nek saját gyártmányunkat

vas- és rézbutorokban
a legjobb kivitelben.

Sodronybetétek vas és fakerettel, minden méretben,
a legerősebb kivitelben kaphatók.

Elvállalunk mindennemű javításokat és vasbutor festéseket.

GYÁRHELYISÉG: ÜZLETHELYISÉG:
AULICH LAJOS-UTCA 14. **JÓZSEF FŐHERCEG-UT 7.**

TELEFON: 423. szám.

TELEFON: 184. szám.

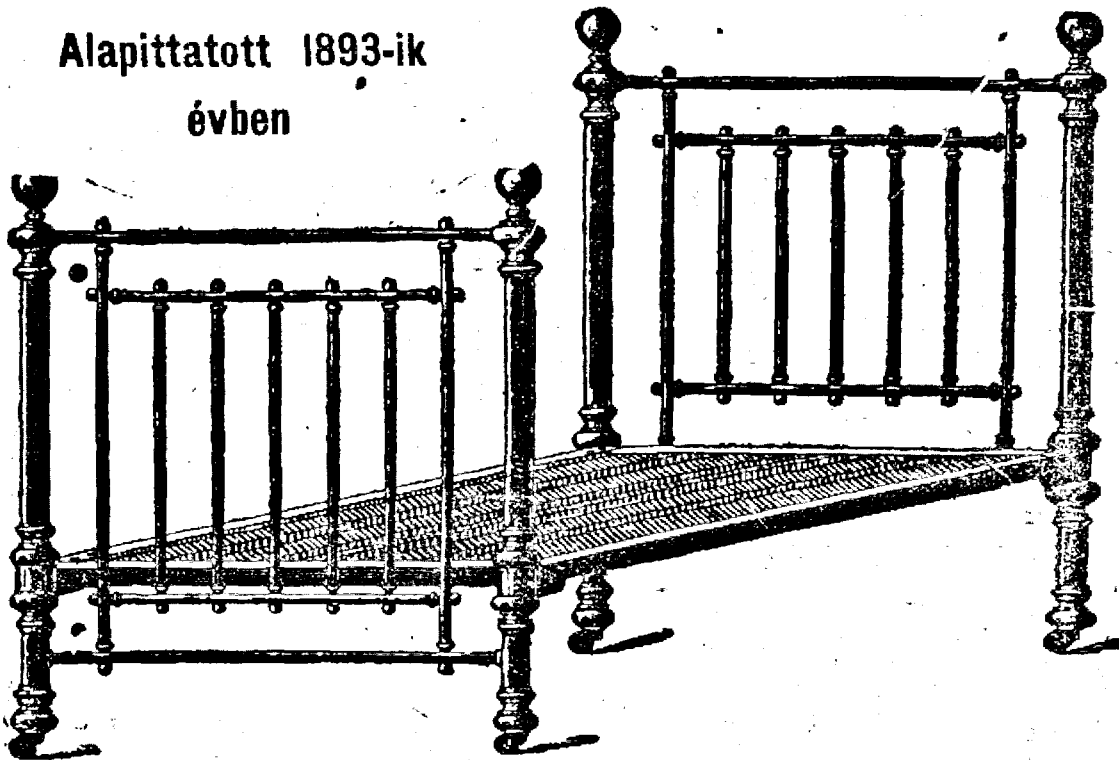
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Szíves megrendeléseket kér tisztelettel:

Fleischer Testvérek

ugyanott jó házból való **TANONCOK**
a lakatos és fényező műhelybe fize-
téssel felvétetnek. 5191

Alapított 1893-ik
évben

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arcot vakító fehérre vará-
zolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra. 421

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárban **ARAD, Andrassy-tér 22. sz.**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorba, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál thea**
á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legzívesebben veszi be.

Kérem a kirakatokat megtekinteni
szíveskedjék.

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT VÉG-
ELADÁS FOLYAMATBAN VAN!

Felkérem a hölgyeket, kik még
nem vásároltak az alkalmi vételek-
ből, szíveskedjenek meggyőződni
olcsóságaimról. Különösen ajánlom
vászon és fehérnemű nagyraktáromat,
egész vég finom vászon 6 forint,
vékonyszálú 7.50 forint. Kész női
ingek, kirakatban látható, igen jó
minőség 1.65 frt., ugyanaz madapolán
minőség 2.25 forint, és vászonból
2.60 frt. e három fajta mind kézi
hímzéssel van, csakis nálam kapható,
még van vagy 85 darab raktáron.

HOFFMANN SÁNDOR, ARAD
Színház épület.

Mindenféle maradékok fél árban.

Szép réz karnis 1.75 forint.

Vitrage réz rud darabja 15 krajsár.

Szörmeboák és muffok minden elfogadható árban.

Gyermek szörme sapkák most 1.95

Fekete, tegethóf és divatszínekben.
Costum szövetek pongyola kelmék igen olcsó árban.

Pénztárkezelésben

alapos gyakorlattal bíró

Leány:

február hó 1. belépésre

állást nyer.

Ajánlatok „Részvénytársaság“
jeligére e lap kiadója
kéretnek.

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
ÍRÓMAPPÁK.

TELEFON 151. SZ.

ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZETE

Aradi és csanádi vasútiak palotája

AJÁNLUJUK A LEGMODERNEBB
PERKEL FELSZERELT

KÖNYVKÖTÉSZETEINKET,
HOL A LEGEGYSZERŰBB BEKÖTÉSTŐL
FOGVA A LEGFÉNYESEBB KIÁLLÍTÁSU
DISZKÖTÉSEKET TUDJUK KÉSZÍTENI.

DISZDOBOZÓK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

Ezen rovatban minden szöveg egy-egy hirdetésnek ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. 12. sz.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványos felküldésével — a szöveg előír — vagy levélbélyegekben. Tudakozódással a hirdetés vissza mindenkor küldendő. A hirdetés megkereséséknél (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetében válaszbellyeg visszatér. Az apróhirdetések díja a szöveg hossza szerint: Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben elhárításával jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban mindenkor 4 óráig várható. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Aradi Elő Takarékpénztár
részvényt vesz Dengl Lajos, Boros
Beni-tér 15. sz. 376

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Összes raktáron levő kész cipő-
áruimat üzletfelosztás miatt min-
den elfogadható árban kiárultom.
Klein József Aradon, Petőfi utca.
Városi és megyei telefon 826.
szám. 3725

Rum compositio

jó házi rum előállítás Vojtek és
Weisznál. III-5251

Divatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben doboz-
ként 8—, 6—, 4— és 2—
korona helyett 4—, 2— és 1 koronáért
árusítottatnak, amíg a készlet
tart Ingusz I. és Fia könyv- és
papirkereskedésében, Weitzer-utca.
Tel: 517. Helybeli képeslapok
darabja 4 és 2 fillér. Képes mű-
vészártyák leszállított árban. 555

Tea törmelék

finom, zamatos logocsóbban Voj-
tek és Weisznál. III-5215

Menyasszonyi ajándékok

óriási választékban és legolcsób-
ban beszerezhetők. Tombolatárgyak
mélyen leszállított árban kaphatók
Fischer Mór t.veg, norcellán, lámpa
és diszjúáru üzletében Aradon
Ándrássy-tér 20. 4801

Üzleti könyvek,

rajz- és írószerek, diszlevélpapí-
rok legjutányosabb árban. Tolnai
Világlapja számonként és bérlet-
ben házhoz szállítva. 112.000 kö-
tetes elsőrendű kölcsönkönyvtár,
mérsékelt olvasási díj m.lett. Re-
mek imakönyvek olcsón kaphatók.
Krausz Paulin, könyv- és papir-
kereskedés, színház-épület. 4181

Üzleti könyvek

és irodaszerek legjutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2551

A világhírű **Nachtmann** gyógy-
szerész vegy. prep.

Egészségi gyapot dohányzóknak
és ezen gyapottal ellátott eredeti
vegy. prep. Antinikotin „**Hygea**“
cig. hüvelyek kaphatók kizárólag

Bauer Gyula

Arad, Minorita palota.

Egyetlen szer tudományosan be-
bizonyítva nikotin ellen.

2 doboz 60 fillér. 291 Világszabadalom.

ALKALMAZÁST KERES.

Magyar német levelező
a vas és motor szakmából, ki je-
lenleg cégvezető, tehát önállóan
működik és utazásra is alkalmas,
Aradon vagy annak közelében meg-
felelő állást keres. Megkeresések
„26—300“ jellegre kéretn-k. 844

Fiatal szoptatós dajkát

keres Dr. Borsos főorvos, Luther-
u. 1. I. em. 382

Deutsches Fräulein

derzeit bei erwachsenem Mädchen
würde eine Stelle annehmen,
eventuell auch bei kleineren Kin-
dern, Erzsébet körut 5. I. St. Tn. 6.
385

Mosást elfogadok

házhoz is megyek. Címem: Má-
tyás Ilona, Kinizsi-utca 2. 377

Gyermektelen pár

bármily némű állást keres. Vi-
dékre is elmegy, 4—6 elemi is-
kolát végeztek, beszélnek a magyar,
német és román nyelvet. Ajánla-
tokat „Gyermektelen pár“ jellegre
a kiadóhivatalba kérnek. 369

KIADO LAKÁS.

Kiadó

modern parkettás utcai lakás vill-
any- és gázvilágítással, május 1-re.
Bővebb felvilágosítást nyújt ugyan-
ott Dr. Bajtay, Perényi-4. 316

Három szobás lakás

minden hozzátartozóval, azonnalra
is, kiadó évi 240 forintért. (Bótvös
utca 17.) 375

Munkácsy Mihály-utca

5. sz. két utcai, 2 udvari szoba
és hozzátartozó mellékhelyiségek,
zárt folyosó, május hó 1. kiadó.
Bővebbet ugyanott. 357

Modern

3 szoba, fürdőszoba, tüvegezett fo-
lyosó és mellékhelyiségekből álló
utcai lakás május 1-re kiadó.
Bővebbet Dr. Angel Istvánnál,
Városháza. 353

Kiadó

6 szoba, téli kert, előszobából álló,
legmodernebbül kiállított úri lakás
az Erzsébet-köruton (megyeház
mögött.) Bővebbet Erzsébet-körut
18., földszint 1. 348

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és
Weisz biztos szereivel érhető el.
III-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Fűszer-, vas-, háztűzletem-
ben egy tanuló felvétetik. Men-
czér A. Adolf, Pankota. 79

Biztosítéki

összeggel rendelkező magánhiva-
tálnok kerestetik irodavezetőnek
helybeli vállalathoz azonnali be-
lépésre. Az ajánlkozók írásbeli
ajánlatukat postrestante küldiék
„Arad“ jellegre, a főpóstára. Nők
is pályázhatnak. 382

Keresek 1 fiatal

fűszeres vagy vegyes-kereskedő
segédet azonnali vagy február hó
1-ei belépésre. Ajánlatok: Grosz
Simon, Zsil-Vulkán. 378

ÖZLETEK.

Kiadó

szok ütlethelyiség, szép világos,
ugyanott 2 bútorozott utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5183

Átvennék

öreg, jól bevezetett és jó hírnév-
nek örvendő fűszerüzletet azonnal,
helyben vagy vidéki jó kis vá-
rosban. Ajánlatok e lap kiadó-
hivatalához „10.000“ jelige alatt
küldendők. 365

Átadó vendéglő!

Sarló-utca 3. szám alatt „Hétvezér“
hez címzett jóforgalmu vendéglő
más vállalat miatt eladó. Érte-
kezni ugyanott, a vendéglőssel.
65

Egy jóforgalmu

vendéglő és mézárászék házzal együtt
betegség folytán olcsón, örök áron
eladó. Bővebbet Krebs Károly tulaj-
donosnál, Lippa, Temesmegye. 345

INGATLAN.

Eladó

S-Határ-utca 16. számu ház, 5
utcai szoba és mellékhelyiségek.
Bővebbet Aulich Lajos-utca 13.
szám. 119

Aranykéz-utca

11. számu ház szabadkézből eladó.
Bővebbet ugyanott a háztulajdo-
nosnál. 7126

Tőhőly-tér 4. sz. bérház

szabad kézből eladó. Értekezhetni
Wolff Aladár Belánál. Munkácsy
Mihály-utca 4. 357

Ház

Uj Mikelakán Baross-u. 4. Tiszt-
viselő kölcsönrel megterhelve, el-
költözés miatt eladó. 383

Ház eladás.

Arad legforgalmasabb utcájában
egy sarokház, mely gyárnak és
üzletnek felette alkalmas, szabad
kézből eladó. Cím a kiadóba. 384

Galsán

eladó egy új sarokház 4 szobás
lakással, pincével. Üzlethelyiség-
nek is kitűnő. Bővebbet: Szabóné,
Galsa (Aradm.) 340

Andrényi Károly-u. 6. sz.
ház kerttel eladó. 350

Eladó sarokház

jó forgalmu ütlethelyiség, korcs-
mának is alkalmas, villanyvilági-
tással, szabadkézből eladó. Cím a
kiadóhivatalban. 359

KÖLÖNFÉLE.

Ingatlan forgalmi iroda

Aradon, Erzsébet-körut 5. sz. (Klein
József házában.) I. em. Telefon 551.
Foglalkozik ingatlanok adásvételé-
vel. Előnyös kölcsönök szerzésével,
meglévők konvertálásával. Nyilvan-
tart a legnagyobb választékban el-
adó bérpalotákat, családi házakat,
egyéb jövedelmező ingatlanokat, üz-
leteket, stb. Gyár, fakereskedés,
téglagyártás s egyéb foglalkozási ágak
részére nagyobb területekkel ren-
delkezik. Telefon és postai meg-
keresések azonnal elintéztést nyer-
nek. 386

Női kezek

ápolására legjobban a Vojtek és
Weisz kézfínomítója. III-5251

Gyermekruhák, női ruhák
valamint férférművek varrá-
sát jutányosan elvállalja M. Gy.-né
Dessewffy-utca 16. sz. alatt. 351

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és
Weisz hírneves állat tápporából.
III-5251

Lakás!

Erzsébet királyné köruton

(az igazságügyi palota mel-
lett) épült új házban 1, 2,
3, 4, 5 és 7 szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkal-
mas pincék

gardon lakások május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad József-
főherceg-ut 18. szám alatt
a házmester. 87

**Ernyő, fűző, egyenes-
tartó és haskötő kü-
lönlegességek készítője**

Varga D. Dani
Arad, Andrásy-t. 20
Telefon 808. szám.

247

APRÓ HIRDETÉSEK

— folytatása. —

OKTATÁS.

Ha hull a haja,
használgon magyar haj-perolint
Vojtek és Weisztól. III-5251

Február 1-én

új gépirási, gyorsírási és könyv-
viteli tanfolyam veszi kezdetét. Tar-
3 hónapig. Beiratkozni az egyes
szakaszokra is lehet. Díjtalan,
biztos állásközvetítés. Jelentkezni
lehet Ziffer Sándornál, József fő-
herceg-ut 7. 4904

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze
Vojtek és Weiss féle teát igyék.
III-5251

V. 2852/1.—1911. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó
az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a,
értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. járásbíróóság 1911.
V. 2582/1. számú végzése által
Aradi első tkpzt végrehajtató ja-
vára 160 kor. tőke és járulékal ere-
jéig elrendelt kielégítési végre-
hajtás alkalmával bíróilag lefog-
lalt és 1752 koronára becsült tűzifa
és butorokból álló ingóságok nyil-
vános árverés útján eladatnak

Mely árverésnek a helyszínén,
vagyis Arad, Óvár-tér 10. szám
alatt és folytatólag Kossuth utca
4. szám alatt leendő eszközlé-
sére 1912-ik évi február hó 6-ik nap
jának délutáni 5 óraja határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők ezennel oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok ezen árve-
résen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a

értelmében a legtöbbet ígérőnek
becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vé-
telára az 1881. évi LX. t.-cikk
108. §-ában megállapított föltéte-
lek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. január hó
18. napján.

Török Dénes,

373 bírósági végrehajtó.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weltzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legújabbak
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól fejjebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszerőjavító-műhely.

**Csillárok,
Villamos felszerelések**

legelőbbben

Diamant-nél

Alaóli Péter-utca 2. (székhely)

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-
nélküli gyomortisztító házlázer.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 4.80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyászati raktár 4078

ARAD, BOROZ BENT TÉR.

Aradi Ipar- és Népbank.

Meghívás.

Az „Aradi Ipar- és Népbank“

tisztelt részvényesit

1912. évi február hó 11-én délelőtt 10 órakor az intézet emeleti üléstermében tartandó

XLII-ik rendes évi közgyűlésére

(ezennel tiszteltettel meghívom.)

Tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1911. augusztus hó 10-en tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározott 4375 darab 400 korona névértékű új részvény kibocsájtási műveletről.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1911. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság egy új tagjának megválasztása 1 évre.
5. Az igazgató-választmány három új tagjának megválasztása 1 évre.
6. Esetleges indítványok.

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 69. §-a értelmében részvényeiket folyó évi február hó 10-ig az intézet főpénztáránál elismervény-ellenében letenni sziveskedjenek.

Az alapszabályok 68. §-a értelmében szavazatképes részvényesnek csak az tekintendő, kinek részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 hóval az intézeti részvénykönyvben saját nevére beiktatva van.

Arad, 1912. január 24.

Szalay Károly, s. k.

elnök-igazgató.